

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce **HUL**

Nitra 2015

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE HUL 2014-2020

Autorky:

©Doc. RNDr. Alena DUBCOVÁ, CSc., 2015
©RNDr. Hilda KRAMÁREKOVÁ, PHD., 2015
©RNDr. Daša OREMUSOVÁ, PhD., 2015

foto: Oremusová, 2015, Obecný úrad Hul, 2015

OBSAH

0	ÚVOD	4
1	ANALYTICKÁ ČASŤ	5
1.1	Situačná analýza obce	5
1.1.1	Vymedzenie územia	5
1.1.2	Prírodné pomery	5
1.1.3	Z histórie	6
1.1.4	Demografické pomery	7
1.1.4.1	Ľudské zdroje a ich potenciál	7
1.1.5	Ekonomická základňa	19
1.1.5.1	Štruktúra využitia krajiny	19
1.1.5.2	Trh práce	19
1.1.5.3	Majetok a rozpočet obce	25
1.1.6	Infraštruktúra	27
1.1.6.1	Sociálna infraštruktúra	27
1.1.6.2	Domový a bytový fond	28
1.1.6.3	Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra ...	29
1.1.6.4	Dopravná infraštruktúra	30
1.1.7	Cestovný ruch	30
1.1.8	Kultúrny a komunitný život	30
1.1.9	Environmentálne pomery	31
1.2	Výsledky ankety obyvateľov a podnikateľov	32
1.3	Ex-post hodnotenie PHSR obce Hul 2007-2013	39
1.4	SWOT analýza obce	39
1.5	Problémová analýza	41
2	STRATEGICKÁ ČASŤ	43
2.1	Vízia obce	43
2.2	Prioritné oblasti, globálne a špecifické ciele rozvoja obce	43
3	PROGRAMOVÁ ČASŤ	46
3.1	Akčný plán opatrení a projektov obce na roky 2014-2020	46
3.2	Súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov	47
3.2	Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Hul na roky 2014-2020	49
4	REALIZAČNÁ ČASŤ	51
5	FINANČNÁ ČASŤ	52
6	ZÁVER	54
7	LITERATÚRA	55

0 ÚVOD

Zmenou spoločensko-ekonomického systému a najmä presunom viacerých kompetencií z pôsobnosti okresov na obce sa na miestne samosprávne orgány presúvajú i rozhodnutia, akým smerom sa ich vývoj a rozvoj bude uberať.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. ako jeden zo základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja územia definuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej PHSR). PHSR je strednodobý programový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Tento programový dokument je v súlade s existujúcimi dokumentmi vyššej hierarchickej úrovne:

- Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020,
- Aktualizácia Národnej stratégie regionálneho rozvoja (2014),
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011,
- Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014-2020,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2008-2015,
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2006 – 2013,
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja (1998, 1995),
- Záväzná časť územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja (2012),

PHSR obce Hul nadväzuje aj na ďalšie dokumenty vypracované v predchádzajúcom programovacom období:

- PHSR združenia obcí Termál na roky 2007 – 2013 (Dubcová, Kramáreková, Oremusová, 2007),
- PHSR obce Hul (Dubcová, Kramáreková, Oremusová, 2008),
- Územný plán obce Hul (Supuka, 2008),
- Stratégia integrovaného rozvoja mikroregiónu Termál (Heidema a kol., 2007).

Ďalšie relevantné dokumenty, ktoré boli použité v procese tvorby tohto dokumentu, sú uvedené v jeho záverečnej kapitole.

PHSR obce Hul treba chápať ako koncepčný dokument identifikujúci nielen hlavné problémy rozvoja obce ale i opatrenia, ktoré by mali k riešeniu týchto problémov prispieť, je podkladom pre naplnenie potrieb obyvateľov obce prostredníctvom rozvojových zámerov.

Vypracovanie a aktualizácia tohto programového dokumentu znamená, že obec sa môže zapojiť do procesu využitia nielen verejných prostriedkov i prostriedkov EÚ (Zamkovský, red., 2004).

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 SITUAČNÁ ANALÝZA

1.1.1 VYMEDZENIE ÚZEMIA

Obec Hul **sa nachádza** v severnej časti okresu Nové Zámky, rozkladajúc sa na Podunajskej pahorkatine, z ktorej na jej územie zasahujú dva oddiely. Východnú a južnú časť zaberá Hronská pahorkatina prostredníctvom Vojnickej pahorkatiny. Severozápadnú a západnú časť obce zase vyplňa Žitavská niva. Obec je zároveň súčasťou Mikroregiónu Termál, ktorý vznikol 4. októbra 1999 ako záujmové združenie obcí v okolí Termálneho kúpaliska Podhájska združujúc obce Podhájska, Bardoňovo, Čechy, Dedinka, Dolný Ohaj, Hul, Kolta, Maňa, Pozba, Radava, Trávnica, Vlkaš a Veľké Lovce.

Tvar katastra obce je pretiahnutý v smere severozápad – juhovýchod, pričom v tomto smere sa aj výrazne zužuje. Obec Hul susedí na severe s obcou Vlkaš a na východe s obcou Radava. Na juhu hraničí s obcou Veľké Lovce a na juhovýchode s obcou Dolný Ohaj. Na severovýchode sú susednou obcou Úľany nad Žitavou a na krátkom úseku na severe je susediacou obcou Maňa.

Obec je priestorovo naviazaná na severojužnú os, ktorú tvorí cesta II/511 Bajč – Vráble. Popri južnom okraji intravilánu prechádza cesta II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, prepájajúca cestu I/75 Šaľa – Nové Zámky a cestu I/51 Nitra – Levice. Územím obce prechádza tiež železničná trať č. 150 spájajúca Nové Zámky – Zvolen.

Veľkosťou plochy katastrálneho územia ako i počtom obyvateľov patrí obec Hul k stredne veľkým obciam okresu Nové Zámky. Celková **rozloha obce** je 12,681 km². **Počet obyvateľov** v r. 2014 dosiahol 1205 osôb pri priemernej hustote 95 obyvateľov/km².

1.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Pre prírodné podmienky obce je dôležité poznať **geologické pomery a reliéf**. Katastrálne územie je súčasťou Podunajskej pahorkatiny, ktorá je celkom Podunajskej nížiny. Samotná Podunajská pahorkatina je v prevažnej časti katastra zastúpená oddielom Hronská pahorkatina prostredníctvom pododdielu Vojnická pahorkatina a jej časti Hurbanovské terasy. Západnú a severozápadnú časť územia tvorí oddiel Žitavská niva. Reliéf Hronskej pahorkatiny má charakter nížinných pahorkatín, ktoré sú na území mierne až stredne členité. Zastúpené sú prevažne širokými plochými chrbtami, oddelenými úvalinovitými dolinami. Budované sú v podloží treťohornými ílmi, pieskmi a pieskovcami, na ktorých sú uložené štvrtohorné spraše a sprašové hliny. Žitavská niva má charakteristický rovinný reliéf a na území vytvára výrazné terasové stupne. Budovaná je treťohornými ílmi a pieskmi, ktoré sú prekryté štvrtohornými fluvialnými štrkami a štrkopieskami ako aj eolickými sprašami a holocénnymi hlinami. Nadmorské výšky dosahujú na území katastra 120-137 m. Vzhľadom na geologickú stavbu nedisponuje územie významnejšími zdrojmi nerastných surovín.

Z **klimatického hľadiska** leží obec v teplej klimatickej oblasti v teplom suchom okrsku s miernou zimou, s teplotou v januári nad -3°C a s dlhším slnečným svitom (vo vegetačnom období nad 1500 hod.). Z klimatickogeografického hľadiska je územie zaradené do subtypu teplej nížinnej klímy s priemernými teplotami v januári -1°C až -4°C , s priemernými teplotami v júli $20,5^{\circ}\text{C}$ až $19,5^{\circ}\text{C}$ a s priemernými ročnými zrážkami 530 až 650 mm.

Pri charakteristike **vodstva** je podstatné začlenenie katastra do povodia rieky Žitavy, ktorá je hlavným recipientom územia a preteká jeho západným okrajom zo severozápadu na juhozápad. V profile nad zaústením potoka Liska vykazuje Žitava priemerný ročný prietok $0,32\text{ m}^3/\text{s}$, priemerný mesačný prietok $0,27\text{ m}^3/\text{s}$ a špecifický odtok 12 l/s/km^2 . Ďalším vodným tokom nižšieho rádu je spomenutý potok Liska, pretekajúci južnou časťou katastra, ktorého pravostranným prítokom je Hulský kanál, pretekajúci severnou časťou obce. Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahujú vodné toky územia v marci až apríli. Na území katastra sa nachádza umelá vodná plocha - štrkovisko s rozlohou asi 2,10 ha, ktorá je situovaná na južnom okraji obce. Jej objem je závislý od prítoku povrchových vôd z vyššie položených častí územia, z ktorých sem vody voľne stekajú a udržiujú jej hladinu. V súčasnosti je využívaná na chov rýb.

Z **pôdných typov** prevládajú na väčšine územia černozeme kultizemné a černozeme hnedozemné zo spraší. Iba v západnej časti katastra nachádzame čiernice kultizemné a čiernice glejové z karbonátových a nekarbonátových aluviálnych sedimentov. Vo východnej časti katastra, v povodí rieky Lisky, sú to zase fluvizeme glejové. **Pôdne druhy** reprezentujú na prevažnej časti katastra hlinité pôdy, ktoré sú v povodí vodných tokov nahradené ílovito-hlinitými a ílovitými pôdami.

Potenciálnu prirodzenú **vegetáciu** tvoria pozdĺž vodných tokov jaseňovo-brestovo-dubové lesy, na sprašových tabuliach dubovo-hrabové panónske lesy a na sprašových pahorkatinách dubové a dubovo-cerové lesy. Väčšina územia je v súčasnosti výrazne odlesnená a intenzívne poľnohospodársky využívaná, s čím súvisí skutočnosť, že z pôvodných lesov sa zachovali iba fragmenty so zmeneným druhovým zložením s dominantným zastúpením kultúry agáta bieleho. Zo **živočíšstva** prevažujú druhy kultúrnej stepi a na vodné toky sú viazaní zástupcovia fauny vôd a ich brehov.

V území sa nenachádzajú veľkoplošné ani maloplošné **chránené územia**. V obci je však za chránený strom navrhovaná pavlónia plstnatá (*Paulownia tomentosa*), nachádzajúca sa v areáli základnej školy.

1.1.3 Z HISTÓRIE OBCE

Územie obce bolo osídlené už v období neolitu (mladšia doba kamenná), čoho dôkazom je sídlisko volútovej a lengyelskej kultúry. Obdobie enolitu (neskorá doba kamenná) je zase doložené hrobovým nálezom kanelovanej keramiky. Z ďalších nálezov boli zaujímavé tiež hroby maďarovskej kultúry zo staršej doby bronzovej (nitrianska skupina), halštatské a rímsko-barbarské sídlisko, hrobové nálezy z doby sťahovania národov ako i slovanské sídlisko a pohrebisko z doby Veľkomoravskej ríše a z 10. -12. storočia.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1290, kedy obec patrila tunajším zemanom. V nasledujúcich obdobiach patrila viacerým majiteľom panstva Levice, Motešickým a i. Počas stredoveku bolo územie poznamenávané vojenskými vpádmi, ktoré boli najničivejšie v čase tureckých vojen (17. stor.), pričom v r. 1657 je obec uvádzaná medzi spustošenými lokalitami. Vplyv tureckej nadvlády bol ukončený v r. 1685 cisárskymi jednotkami pod vedením Karola Lotrinského a počas nasledujúceho 18. stor. bola vyľudnená obec osídľovaná obyvateľstvom z blízkeho okolia i Moravy. V hospodárstve prevažuje v danom období trojpoľné hospodárstvo a remeselná výroba.

V roku 1601 tvorilo obec 18 domov, v r. 1720 mala 8 daňovníkov a v r. 1828 to bolo už 98 domov a 670 obyvateľov. Dominantou hospodárstva obce bolo poľnohospodárstvo.

Od začiatku 19. stor. sa silnejšie uplatňujú prvky kapitalistickej výroby, ktoré sa začínajú naplno rozvíjať po revolučných rokoch 1848-49, kedy boli urbáriálni poddaní oslobodení od feudálnych povinností. V poľnohospodárskej výrobe pretrváva pestovanie tradičných plodín (obilniny, zemiaky, tabak, kukurica) a zavádza sa pestovanie cukrovej repy. Obdobie bolo poznamenané zostrujúcim sa maďarizačným útlakom slovenského obyvateľstva, ktorý bol potlačený až po I. svet. vojne rozpadom Rakúsko-Uhorska a vznikom prvej Československej republiky. Počas tohto obdobia boli obyvatelia najmä deputátnikmi na veľostatkoch. V období r. 1938-45 bola obec násilne pripojená k Maďarsku. Po tomto období nastáva intenzívna obnova zničeného hospodárstva a poľnohospodárskych podnikov.

Ďalším prelomovým obdobím bol pád komunistického režimu v r. 1989, ktorý podmienil prechod z centrálne riadeného hospodárstva na trhové hospodárstva a vzniká súkromný sektor.

Z obce Hul pochádza aj jedna z **významných osobností** slovenského života *Juraj Holček*, ktorý svoje nadanie a vzdelanosť využíval v prospech slovenského národa, a ktorý na svoju rodnú obec, na svoj rodný kraj ani po rokoch nezabúdal. Pôsobil ako farár a propagátor slovenského jazyka, zdravého životného štýlu a kultúrneho vzdelávania.

1.1.4 DEMOGRAFICKÉ POMERY

1.1.4.1 Ľudské zdroje a ich potenciál

Rozvoj každej obce ovplyvňuje ľudský potenciál. Je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja obce, v dôsledku čoho sa vyznačuje viacerými špecifikami. Základné demografické ukazovatele obce Hul sú zobrazené v tab. 1.

Tab. 1 - Základné demografické ukazovatele obce Hul

Obec	Plocha v km ²	Počet obyvateľov					Index rastu			Hustota zaľudnenia na km ²
		r. 1991	r. 2001	r. 2011	r. 2014	z toho ženy	2001/ 1991	2011/ 2001	2014/ 1991	
Hul	12,68	1267	1229	1 220	1205	620	97	99,27	95,11	95
ZO Termál	213,09	15686	14886	13981	13604	6 941	94,9	93,92	86,73	64
okr. N. Zámky	1347	153474	149165	144 417	142317	73395	97,19	96,82	92,73	106
NSK	6449	715917	712312	342 461	684922	352133	99,5	48,08	95,67	106
SR	49036	5274335	5379455	5 397 036	5421349	2779021	101,99	100,33	102,79	111

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991, 2011, SŠÚ, 2015

Rozmiestnenia obyvateľstva v priestore charakterizuje jeho hustota na 1 km². Ľudnatosť obce dosahuje 95 obyvateľov na km², čo je nad priemerom Mikroregiónu Termál (64 obyvateľov na km²) a ale pod priemernou hodnotou okresu Nové Zámky (106 obyvateľov na km²) ale i Nitrianskeho samosprávneho kraja (106 obyvateľov na km²) a Slovenskej republiky (111 obyvateľov na km²).

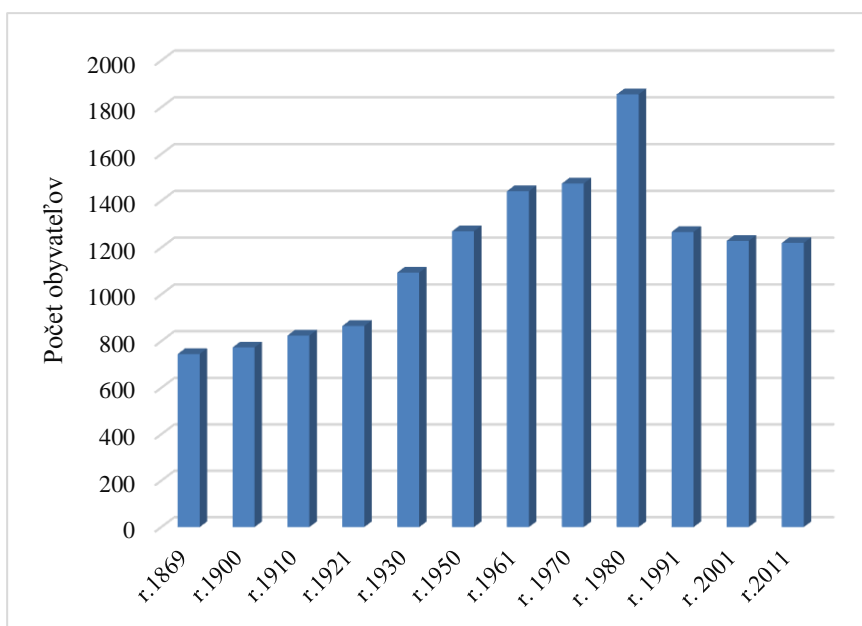
Vývoj obyvateľstva

Vo vývoji počtu obyvateľov možno pozorovať 2 etapy. Prvá etapa odráža nárast počtu obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľstva od prvého oficiálneho sčítania ľudu až po rok 1921 bol charakteristický miernym rastom počtu obyvateľov. Za toto obdobie počet obyvateľov vzrástol len o 120 osôb. Prudký rast počtu obyvateľov začína rokom 1930 a končí

rokom 1980. Za toto obdobie počet obyvateľov vzrástol o 792 osôb. Druhá etapa je charakteristická regresívnym vývojom. Prudký pokles obyvateľov bol zaznamenaný v období rokov 1980-1991, kedy sa počet obyvateľov znížil takmer o jednu pätinu. K znižovaniu počtu obyvateľov dochádza i v nasledujúcich dekádach avšak miernejším tempom, ktoré pokračuje i dnes (tab. 2).

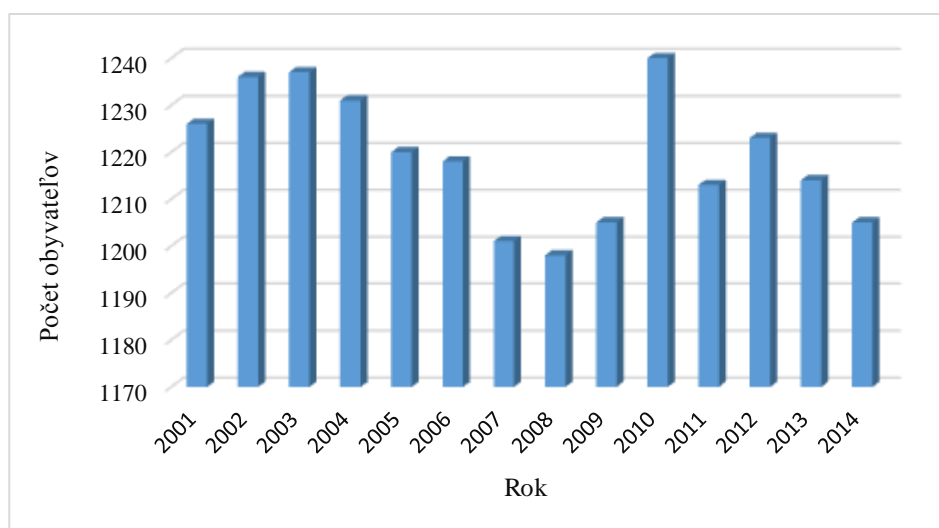
Tab. 2 a Graf 1- Vývoj počtu obyvateľov obce Hul podľa jednotlivých Sčítaní obyvateľov, domov a bytov za obdobie (r. 1869-2011)

Rok	Počet obyvateľov	
	Hul	ZO Termál
1869	745	10787
1900	773	12884
1910	824	13844
1921	865	14501
1930	1093	17206
1950	1270	17050
1961	1441	19716
1970	1474	19669
1980	1855	18595
1991	1267	15686
2001	1229	14886
2011	1220	13981

Zdroj: Retrospektívny lexikón obcí 1850-1970, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1980, 1991, 2001, 2011, ŠÚSR, 2015, spracované autormi

Graf 2 - Vývoj počtu obyvateľov obce Hul v rokoch 2001 - 2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Vývoj počtu obyvateľov obce po roku 2001 bol charakteristický nerovnomerným vývojom. Poklesom počtu obyvateľov, ktorý bol prerušený medziročným rastom v rokoch 2002-2003, prudkým rastom v rokoch 2009-2010 a v roku 2012, pokračoval i v ďalších

rokoch. Najnižší stav obyvateľov v tomto období bol v roku 2008, kedy počet obyvateľov dosiahol 1198 osôb. Najvýraznejší medziročný pokles bol v roku 2010 v hodnote 11 osôb, ktorý dosiahol zníženie o 5,08 percentuálneho bodu tzn. o 27 osôb. Druhý výrazný medziročný pokles bol v rokoch 2006-2007, kedy sa stav znížilo o 17 osôb, tzn. o 1,24 percentuálneho bodu. Medziročný pokles počtu obyvateľov dosiahol rovnaké hodnoty v roku 2014 ako v roku 2013 (tab. 3 a graf 2).

Tab. 3 - Vývoj počtu obyvateľov a medziročného indexu rastu/poklesu obyvateľov v obci Hul v období rokov 2001 - 2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Počet obyvateľov													
Hul	1226	1236	1237	1231	1220	1218	1201	1198	1205	1240	1213	1223	1214	1205
Územie	Medziročný index rastu/poklesu													
Hul	100	100,82	100,08	99,51	99,11	99,84	98,6	99,75	100,58	102,9	97,82	100,82	99,26	99,26
ZO Termál	100	99,59	99,4	99,5	99,21	99,41	99,14	99,47	99,72	99,68	98,7	99,28	99,16	99,55
okr. NZ	100	99,17	99,75	99,75	99,80	99,66	99,68	99,74	99,80	99,68	99,06	99,60	99,53	99,55
NSK	100	99,74	99,82	99,94	99,88	99,83	99,92	99,95	99,90	99,87	97,84	99,83	99,75	99,75
SR	100	99,56	100,02	100,09	100,08	100,08	100,14	100,21	100,23	100,19	99,43	100,12	100,09	100,10

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Dynamika obyvateľstva

Pojem dynamika obyvateľstva zahŕňa dva základné pohyby obyvateľov – prirodzený pohyb, ktorý je výsledkom pôrodnosti (natality) a úmrtnosti (mortality) a migračný pohyb, ktorý zahŕňa zmeny trvalého bydliska - prisťahovanie (imigrácia) a vystťahovanie (emigrácia) obyvateľov z obce. Bilanciu mobility obyvateľstva obce Hul v roku 2014 zobrazuje tab. 4.

Tab. 4 - Pohyb obyvateľstva obce Hul (r. 2014)

Územie	Natalita		Mortalita		Prirodzený prírastok/úbytok		Imigrácia		Emigrácia		Migračný prírastok/úbytok		Celkový prírastok/úbytok	
	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰
Hul	7	5,79	14	11,58	-7	-5,79	29	23,99	31	25,64	-2	-1,65	-9	-7,44
ZO Termál	103	7,90	180	13,81	-77	-5,91	211	16,18	237	18,01	-26	-1,99	-103	-7,90
okr. NZ	1183	8,3	1667	11,69	-484	-3,40	989	6,94	1152	8,08	-163	-1,14	-647	-4,54
NSK	6046	8,82	7642	11,14	-1596	-2,33	3276	4,78	3420	4,99	-144	-0,21	-1740	-2,54
SR	55033	10,16	51346	9,48	3687	0,68	5357	0,99	3644	0,67	1713	0,32	5400	1,00

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

V období rokov 2001-2014 sa narodilo v obci 135 detí pri priemerne ročnej pôrodnosti 10 detí. Nižší počet detí sa narodil v roku 2014, kedy počet obyvateľov vzrástol o 7 detí (5,79 ‰). Hrubá miera živorodosti mala minimum 2,48 ‰ v roku 2007 a maximum 12,93 ‰ v roku 2010 a podobnú hodnotu dosiahla i v roku 2013. V roku 2014 klesla takmer o polovicu na 5,79 ‰.

V prepočte na 1000 obyvateľov stredného stavu sa v obci narodilo skoro o 2 deti menej ako v Združení obcí Termál, takmer o 3 deti viac ako v okrese Nové Zámky a NSK a o 4 deti viac ako v populácii Slovenska. Vývoj živorodosti detí zobrazuje tab. 5 a graf 3.

Nižšia natalita je prepojená so súčasným trendom v demografickom správaní sa mladého obyvateľstva. Demografické zmeny sa odrážajú hlavne posúvaní pôrodnosti do vyšších vekových kategórií 25-29 resp. 30-35 pri nižšom počte plánovaných detí (1až 2).

Tab. 5 - Vývoj živonarodených detí v obci Hul v období rokov 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	4	14	13	12	6	11	3	8	8	16	10	8	15	7
	‰	3,26	11,42	10,56	9,79	4,89	8,99	2,48	6,71	6,63	12,93	8,2	6,57	12,31	5,79
ZO Termál	abs.	112	128	118	119	102	114	97	98	110	132	105	108	92	103
	‰	7,52	8,66	8,03	8,13	7,01	7,88	6,76	6,89	7,78	9,32	7,52	7,78	6,68	7,54
okr. NZ	‰	7,80	8,22	8,04	7,90	7,97	8,07	8,09	8,60	9,32	8,91	9,05	8,08	7,78	8,30
NSK	‰	8,10	8,14	8,25	8,33	8,62	8,51	8,58	9,21	9,62	9,27	9,67	8,72	8,47	8,82
SR	‰	9,46	9,45	9,61	9,99	10,10	10,00	10,09	10,61	11,30	11,13	11,27	10,27	10,13	10,16

Zdroj: ŠÚ SR,2015, *spracované autormi*

Zvýšená mortalita je podmienená výrazným podielom staršieho obyvateľstva v populácii. Za obdobie rokov 2001- 2014 v obci zomrelo 239 obyvateľov pri priemernej ročnej úmrtnosti 17 osôb. Najvyššia úmrtnosť bola v roku 2012 (tab. 6 a graf 3), kedy zomrelo až 22 ľudí.

Tab. 6 - Vývoj mortality (zomretých) v obci Hul v rokoch 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	11	11	20	27	14	16	16	18	11	21	18	22	20	14
	‰	8,96	8,97	16,25	22,02	11,42	13,07	13,22	15,1	9,12	16,98	14,75	18,06	16,41	11,58
ZO Termál	abs.	223	197	195	207	201	196	209	223	219	235	195	203	205	180
	‰	14,88	13,31	13,25	14,14	13,82	13,57	14,57	15,66	15,44	16,62	13,96	14,62	14,88	13,18
okr. NZ	‰	12,32	11,26	11,45	11,49	11,52	11,92	12,28	11,97	12,19	12,10	11,41	11,92	11,97	11,69
NSK	‰	11,18	10,90	11,03	10,68	11,21	11,29	11,40	11,41	11,19	11,12	10,98	11,17	10,97	11,14
SR	‰	9,62	9,58	9,71	9,63	9,93	9,89	9,98	9,84	9,77	9,84	9,62	9,70	9,63	9,48

Zdroj: ŠÚ SR,2015, *spracované autormi*

I napriek zvýšenej mortalite, počet zomrelých na 1000 obyvateľov stredného stavu (11,58 ‰) v obci Hul je pod priemerom Združenia obcí Termál (13,18 ‰) okresu Nové Zámky (11,69 ‰), ale nad priemerom NSK (11,14 ‰) a Slovenska (9,48 ‰) (tab. 6).

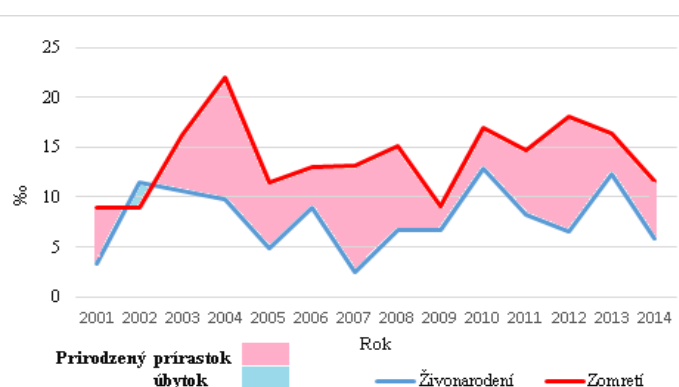
Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva obce Hul (tab. 7 a graf 3) je charakteristický úbytkom obyvateľov, ktorý je výsledkom vyššej mortality (239 zomrelých osôb) nad natalitou (135 živonarodených detí). Celkovo úmrtnosť prevýšila živorodosť detí o 104 osôb. Za obdobie rokov 2001-2014 len raz, v roku 2002, živorodosť prevýšila úmrtnosť, čím nastal nízky prírastok obyvateľov. V r. 2014 trend vývoja prirodzeného úbytku pokračoval (-7 osôb tzn. -5,79 ‰), čo je menej len o 0,15 percentuálneho bodu ako priemer Mikroregiónu Termál (-5,64 ‰) ale viac ako priemer okresu Nové Zámky (-3,40 ‰), NSK (-2,33 ‰) a Slovenska (0,68 ‰).

Tab. 7 - Vývoj prirodzeného prírastku resp. úbytku obyvateľstva obce Hul v r. 2001- 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	-7	3	-7	-15	-8	-5	-13	-10	-3	-5	-8	-14	-5	-7
	‰	-5,46	2,45	-5,69	-12,24	-6,53	-4,09	-10,74	-8,39	-2,49	-4,05	-6,54	-11,55	-4,09	-5,79
ZO Termál	abs.	-111	-69	-77	-88	-99	-82	-112	-125	-109	-103	-90	-95	-113	-77
	‰	-7,45	-4,67	-5,24	-6,01	-6,80	-5,66	-7,81	-8,79	-7,71	-7,27	-6,44	-6,84	-8,20	-5,64
okr. NZ	‰	-4,52	-3,04	-3,41	-3,59	-3,55	-3,85	-4,19	-3,37	-2,87	-3,19	-2,36	-3,84	-4,20	-3,40
NSK	‰	-3,08	-2,76	-2,79	-2,36	-2,58	-2,78	-2,82	-2,20	-1,57	-1,85	-1,32	-2,44	-2,50	-2,33
SR	‰	-0,16	-0,13	-0,10	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	0,68

Zdroj: ŠÚ SR,2015, upravené autormi

Graf 3 - Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľov obce Hul v rokoch 2001-2014

Zdroj: ŠÚ SR,2015, spracované autormi

Druhým základným ukazovateľom bilancie obyvateľstva je migračná mobilita (tab. 10, graf 4). Pre rast počtu obyvateľov je dôležitá imigrácia – počet prisťahovaných obyvateľov do obce. Za obdobie rokov 2001-2014 sa do obce prisťahovalo 353 osôb. Najväčší počet prisťahovaných bol v roku 2010 v počte 57 osôb. V roku 2014 sa prisťahovalo do obce 29 obyvateľov, tzn. v prepočte na 1000 obyvateľov stredného stavu 23,99 ‰. Táto hrubá miera umožňuje porovnať migračný pohyb obyvateľov obce Hul s migračnými pohybmi populácií na rôznych úrovniach - Združenia obcí Termál, okresu Nové Zámky ale i populáciou Slovenska (tab. 8), ktorých vývoj je v porovnaní s populáciou obce pozitívnejší.

Tab. 8 - Vývoj prisťahovaných do obce Hul v období rokov 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	20	23	31	18	22	16	12	33	20	57	14	36	22	29
	‰	15,6	18,76	25,18	14,68	17,95	13,07	9,92	27,69	16,58	46,15	11,45	29,7	17,99	23,99
ZO Termál	abs.	203	229	226	198	206	239	230	310	226	256	209	174	194	201
	‰	13,63	15,49	15,39	13,52	14,15	16,51	16,03	21,79	15,99	18,07	14,96	12,53	14,08	14,71
okr. NZ	‰	5,72	6,82	7,27	7,28	7,59	7,16	7,80	8,06	6,75	6,33	6,60	6,28	6,29	6,94
NSK	‰	3,94	4,46	4,76	5,38	5,31	5,46	6,12	5,91	4,72	4,77	4,64	4,97	4,59	4,78
SR	‰	0,37	0,43	0,48	0,83	0,98	1,04	1,60	1,62	1,17	0,97	0,90	1,00	0,95	0,99

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Negatívnym pohybom vo vzťahu k rastu populácie je emigrácia – počet vystťahovaných z obce. Za obdobie rokov 2001-2014 sa z obce vystťahovalo 268 obyvateľov.

Najväčší počet vystáňovaných bol v roku 2014, kedy sa z obce odsťahovalo 31 obyvateľov (25,64 ‰). V porovnaní so Združením obcí Termál, okresom Nové Zámky, NSK a SR, je priemerná hodnota emigrácie v obci väčšia (tab. 9).

Tab. 9 - Vývoj vystáňovaných z obce Hul v období rokov 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	24	16	23	9	25	13	16	26	10	17	20	12	26	31
	‰	18,72	13,05	18,68	7,34	20,39	10,62	13,22	21,81	8,29	13,77	16,35	9,9	21,26	25,64
ZO Termál	abs.	199	221	238	183	220	242	241	259	157	199	190	179	197	246
	‰	13,36	14,95	16,20	12,50	15,12	16,72	16,80	18,20	11,11	14,05	13,60	12,89	14,30	18,01
okr. NZ	‰	6,10	6,69	6,33	6,15	6,06	6,71	6,83	7,31	5,92	6,29	6,43	6,45	6,79	8,08
NSK	‰	3,30	3,54	3,74	3,60	3,93	4,36	4,08	4,25	4,17	4,22	4,40	4,21	4,61	4,99
SR	‰	0,19	0,26	0,22	0,30	0,35	0,32	0,34	0,32	0,37	0,35	0,35	0,37	0,51	0,67

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

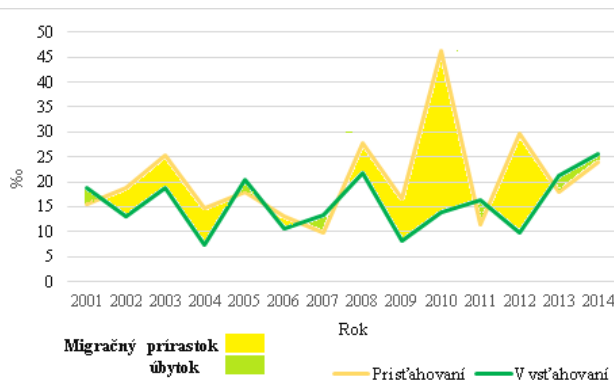
Migračná mobilita je odrazom imigračnej a emigračnej mobility obyvateľstva obce. Ako vidieť z grafu 4 jej vývoji bol nerovnomerný, striedali sa obdobia migračného prírastku s obdobiami migračného úbytku. Celkove za sledované obdobie populácia na základe migračného pohybu vykazuje pozitívne migračné saldo (85 obyvateľov). Najvyšší migračný prírastok bol zaznamenaný v roku 2010, ktorý predstavoval 40 osôb. V roku 2014 bolo migračné saldo záporné a predstavovalo -2 osoby podobne ako v roku 2013. V porovnaní so Združením obcí Termál dosahuje obec podpriemerné hodnoty ale v porovnaní s okresom Nové Zámky, NSK a SR nadpriemerné (tab. 10).

Tab. 10 - Vývoj migračného prírastku resp. úbytku obce Hul v období rokov 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	-4	7	8	9	-3	3	-4	7	10	40	-6	24	-4	-2
	‰	-3,12	5,71	6,5	7,34	-2,45	2,45	-3,31	5,87	8,29	32,39	-4,91	19,8	-3,27	-1,65
ZO Termál	abs.	4	8	-12	15	-14	-3	-11	51	69	57	19	-5	-3	-45
	‰	0,27	0,54	-0,82	1,02	-0,96	-0,21	-0,77	3,58	4,88	4,02	1,36	-0,36	-0,22	-3,29
okr. N. Zámky	‰	-0,38	0,13	0,94	1,13	1,54	0,45	0,97	0,75	0,83	0,03	0,17	-0,17	-0,50	-1,14
NSK	‰	0,64	0,92	1,03	1,79	1,38	1,10	2,04	1,66	0,56	0,56	0,23	0,75	-0,03	-0,21
SR	‰	0,19	0,17	0,26	0,53	0,63	0,72	1,26	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44	0,32

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

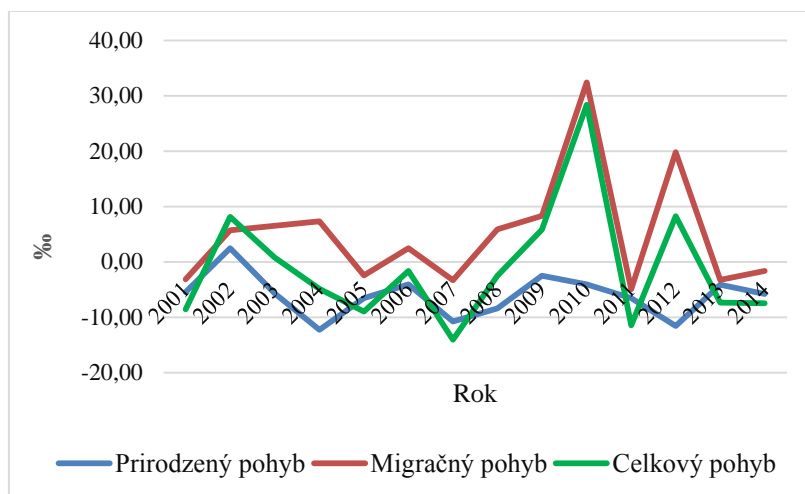
Graf 4 - Vývoj migračného pohybu obyvateľov obce Hul v rokoch 2001-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Celková bilancia pohybu obyvateľov odráža rast alebo pokles počtu obyvateľov na základe prirodzenej a migračnej mobility. Vývoj populácie za obdobie rokov 2001-2014 bol nerovnomerný (graf 5, tab. 11), i napriek tomu, že sa v ňom vyskytli obdobia prírastku obyvateľstva, celkovo obec zaznamenala úbytok 19 obyvateľov.

Graf 5 - Vývoj základných ukazovateľov pohybu obyvateľstva v obci Hul v r. 2001-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

V porovnaní so Združením obcí Termál obec zaznamenáva vyššiu priemernú hodnotu celkového prírastku ale v porovnaní s okresom Nové Zámky, NSK ale i celoslovenským priemerom nižšie hodnoty. Súčasná veková štruktúra populácie ako i jej mobilita neumožňuje populácii obce Dedinka rásť z vnútorných zdrojov, a preto je potrebné venovať väčšiu pozornosť rozvoju obce a vytváraniu podmienok pre udržanie resp. pritiaženie mladého obyvateľstva zvýšením kvality života v obci.

Tab. 11 - Vývoj celkového prírastku resp. úbytku obyvateľov v obci Hul v r. 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	-11	10	1	-6	-11	-2	-17	-3	7	35	-14	10	-9	-9
	‰	-8,58	8,16	0,81	-4,89	-8,97	-1,63	-14,05	-2,52	5,80	28,34	-11,45	8,25	-7,36	-7,44
ZO Termál	abs.	-107	-61	-89	-73	-113	-85	-123	-74	-40	-46	-71	-100	-116	-122
	‰	-7,19	-4,13	-6,06	-4,99	-7,76	-5,87	-8,58	-5,20	-2,83	-3,25	-5,08	-7,20	-8,42	-8,93
okr. N. Z.	‰	-4,52	-3,04	-3,41	-3,59	-3,55	-3,85	-4,19	-3,37	-2,87	-3,19	-2,36	-3,84	-4,20	-3,40
NSK	‰	-3,08	-2,76	-2,79	-2,36	-2,58	-2,78	-2,82	-2,20	-1,57	-1,85	-1,32	-2,44	-2,50	-2,33
SR	‰	-0,16	-0,13	-0,10	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	0,68

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvňovaný i ďalšími demografickými javmi ako sú sobášnosť a rozvodovosť. Sobášnosť vykazuje kolísavé hodnoty, ktoré sa pohybujú v rozpätí od 1 (r. 2008) po 8 (r. 2001). Za obdobie rokov 2001-2014 bolo v obci uzavretých 65 sobášov. V roku 2014 manželstvo uzatvorilo 8 dvojíc. Priemerné hodnoty sobášnosti sú v obci takmer vyrovnané v porovnaní s priemernými hodnotami sobášnosti v Združení obcí Termál, v okrese Nové Zámky, NSK a SR (tab. 12).

Tab. 12 - Vývoj počtu sobášov obyvateľov obce Hul v období rokov 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	8	2	7	5	3	6	4	1	2	6	5	6	6	4
	‰	6,52	1,63	5,69	4,08	2,45	4,9	3,31	0,84	1,66	4,85	4,1	4,93	4,92	4,92
ZO Termál	abs.	56	45	47	52	40	58	50	53	58	53	54	52	54	60
	‰	3,76	3,04	3,20	3,55	2,75	4,01	3,49	3,73	4,10	3,74	3,87	3,75	3,92	4,39
okres NZ	‰	4,25	3,87	4,07	4,43	4,26	4,18	4,35	4,70	4,00	3,87	4,07	4,04	4,42	4,72
NSK	‰	4,28	4,30	4,29	4,64	4,44	4,32	4,63	4,74	4,37	4,10	4,23	4,25	4,37	4,62
SR	‰	4,40	4,66	4,83	5,18	4,85	4,81	5,09	5,24	4,87	4,68	4,75	4,81	4,71	4,94

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

Kým sobášnosť je pozitívny jav, rozvodovosť je negatívny jav, ktorý vedie k rozpadu rodiny. Najvyšší počet rozvodov bol 3 (r. 2012 a 2013). Hrubá miera rozvodovosti v obci je s porovnaním so Združením obcí Termál, okresom Nové Zámky, NSK a SR nižšia (tab. 13).

Tab. 13 - Vývoj rozvodovosti obyvateľov obce HUL v období rokov 2004-2014

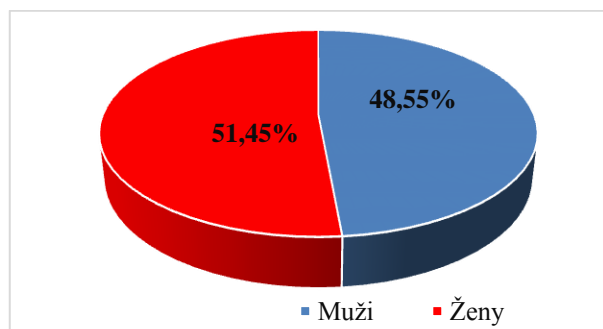
Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hul	abs.	0	0	0	0	2	0	1	1	0	1	3	1	3	0
	‰	0	0	0	0	1,63	0	0,83	0,84	0	0,81	2,45	0,83	2,45	0
ZO Termál	abs.	9	15	13	24	14	21	33	27	20	14	29	22	21	26
	‰	0,60	1,01	0,89	1,64	0,96	1,45	2,30	1,90	1,41	0,99	2,08	1,58	1,52	1,90
okr. NZ	‰	2,13	2,53	1,93	2,50	2,42	2,50	2,46	2,54	2,70	2,39	2,38	2,04	2,28	2,11
NSK	‰	1,99	2,37	2,36	2,37	2,33	2,44	2,41	2,52	2,54	2,31	2,21	2,18	2,23	2,04
SR	‰	1,82	2,04	1,99	2,02	2,15	2,36	2,26	2,35	2,34	2,21	2,06	2,03	2,02	1,94

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

Štruktúra obyvateľstva

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia (tab. 1, graf 6) patrí k základným charakteristikám ľudských zdrojov. V štruktúre obyvateľstva obce Hul prevládajú ženy, ktoré sa na celkovej populácii podieľajú 51,45 % (r. 2014). Ženy dominujú vo vyšších vekových kategóriách, nakoľko sa dožívajú vyššieho priemerného veku. Na základe indexu maskulinity na 1000 žien pripadá 943,55 mužov.

Graf 6 - Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v obci Hul v roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Ďalšími štruktúrami, ktoré je dôležité sledovať pri analýze ľudských zdrojov sú veková štruktúra populácie podľa reprodukcie a veková štruktúra populácie produktivity.

Štruktúra obyvateľstva podľa reprodukcie, je tvorená tromi skupinami (tab. 14). Prvú skupinu tvoria deti - vo vekovej kategórii 0-14-roční (predreprodukčný vek), ktoré sa na populácii obce podieľajú 12,86 %. Druhá skupina obyvateľov má vekové rozpätie od 15-49 rokov (reprodukčný vek) a tvorí ju dominantná časť populácie (51,78 %). Posledná skupina je tvorená obyvateľstvom 50-roční a starší (poreprodukčný vek). Táto skupina obyvateľov dosahuje vysoký podiel 35,35 %, ktorý je takmer 3-krát väčší ako je podiel detí v obci. Obec má regresívny typ populácie, ktorý svojou jednoduchou reprodukciou nedokáže zabezpečiť obnovu populácie z vlastných zdrojov, čo sa prejavuje aj negatívnom prirodzenom prírastku.

Tab. 14 - Veková štruktúra obyvateľov obce Hul podľa reprodukcie (r. 2014)

Územie	Predreprodukčný vek (0-14 rokov)		Reprodukčný vek (15-49 rokov)		Poreprodukčný vek (50 a viac rokov)	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Hul	155	12,86	624	51,78	426	35,35
ZO Termál	1356	11,94	5505	48,49	4491	39,56
okr. N. Zámky	18154	12,76	70163	49,30	142317	37,94
NSK	91506	13,36	340861	49,77	5421349	36,87
SR	830181	15,31	2726898	50,30	1864270	34,39

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Veková štruktúra populácie produktivity je tiež tvorená tromi skupinami. Najpočetnejšia skupina obyvateľstva je obyvateľstvo v produktívnom veku, ktorá dosahuje 71,54% populácie obce. Predproduktívnu zložku obyvateľstva tvoria deti do 14 rokov, ktoré sa na celkovej populácii obce podieľajú 14,29 %. Obyvateľstvo v poproduktívnom veku dosahuje podiel 15,60 % (tab. 15, graf 7). Podiel obyvateľov v poproduktívnom veku dosahuje nižšiu priemernú hodnotu ako má Zruženie obcí Termál, okres Nové Zámky, ale vyššiu ako je priemer NSK i SR.

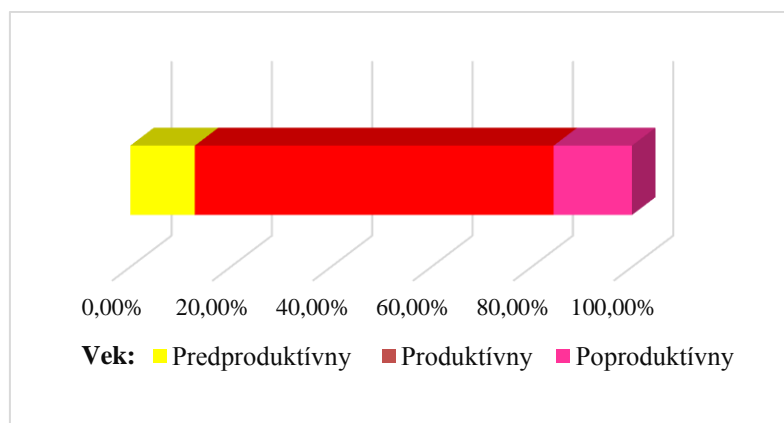
Rastom podielu obyvateľstva produktívneho a poproduktívneho veku bude dochádzať k prehľbovaniu procesu starnutia obyvateľstva. Túto situáciu v populácii dokumentujú i ďalšie vybrané demografické ukazovatele (tab. 16).

Tab. 15 - Veková štruktúra obyvateľov obce Hul podľa produktivity (r. 2014)

Územie	Predproduktívny vek (0-14 rokov)		Produktívny vek (15-65 rokov)		Poproduktívny vek (65 a viac rokov)	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Hul	155	12,86	862	71,54	188	15,60
ZO Termál	1687	12,40	9404	69,13	2513	18,47
okr. N. Zámky	18154	12,76	101661	71,43	22502	15,81
NSK	91506	13,36	489153	71,42	104263	15,22
SR	830181	15,31	3834289	70,73	756879	13,96

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Graf 7 - Veková štruktúra obyvateľov obce Hul podľa produktivity (r. 2014)

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Znižovanie detskej zložky obyvateľstva a rast produktívnej a poproduktívnej skupiny je charakteristický pre proces starnutia populácie, ktorý bude naďalej pokračovať a prehľbovať sa.

Demografickú situáciu obyvateľstva dokresľujú i ďalšie vybrané demografické ukazovatele (tab. 16).

Index starnutia, ktorý vyjadruje pomer počtu osôb poproduktívneho veku pripadajúcich na 100 obyvateľov 0-14-ročných dosahuje hodnotu 121,29, čo poukazuje na mladšiu populáciu ako má Mikroregión Termál spolu (148,96), okres Nové Zámky ale staršiu ako je NSK a SR.

Dôležitým ukazovateľom je index ekonomickej závislosti mladých ľudí daný pomerom predproduktívneho veku k poproduktívnemu veku, ktorý dosahuje v obci hodnotu 67,3 %, ktorá je vyššia ako mikroregionálny (56,3 %) a okresný priemer (62,5 %) ale nižšia ako krajský (67,4 %) a celoslovenský priemer (81,9 %).

Ďalším ukazovateľom je index ekonomického zaťaženia, tzn. pomer obyvateľstva predproduktívneho a poproduktívneho veku k obyvateľstvu produktívneho veku, ktorý má hodnotu 39,79 %. Miera hospodárskeho zaťaženia práceschopného obyvateľstva závislými osobami v obci je nižšia ako priemer mikroregiónu (44,66 %), okresu (39,99 %), kraja (40,02 %) a republiky (41,39 %).

Tab. 16 - Vybrané demografické ukazovatele obce Hul (r. 2014)

Územie	Index starnutia v %	Index ekonomickej závislosti mladých ľudí v %	Index ekonomického zaťaženia v %
Hul	121,29	82,45	39,79
MT spolu	148,96	67,13	44,66
okr. NZ	123,95	80,68	39,99
NSK	113,94	87,76	40,02
SR	91,17	109,68	41,39

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Veková štruktúra obyvateľstva ovplyvňuje nielen reprodukčné procesy ale i potenciál pracovných síl. Nižšia základňa detskej populácie môže ohroziť resp. spomaliť reprodukciu pracovnej sily. Na zlepšenie populačnej štruktúry obyvateľstva je potrebné udržať resp. pritiahnuť mladých ľudí do obce vytváraním kvalitného životného prostredia obce, budovaním infraštruktúry ako i celkovým rozvojom obce.

Uplatnenie na trhu práce ovplyvňuje vzdelanie. V súčasnom období je na trhu práce väčší dopyt po pracovnej sile s vyšším vzdelaním. Viac ako polovina populácie (57,46 %) má

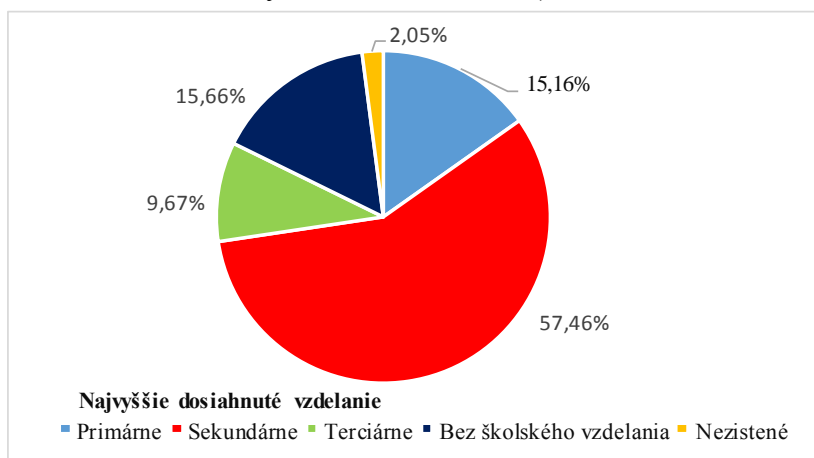
dosiahnuté sekundárne vzdelanie, v rámci ktorého dominuje úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (23,11%) a nižšie stredné vzdelanie, ku patrí učňovské vzdelanie bez maturity (16,39%) a stredné odborné vzdelanie bez maturity (10,08 %) (tab. 17, graf 8). Primárne vzdelanie ukončené základnou školou ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie má 15,16 % populácie. Vysokoškolské resp. terciárne vzdelanie dosahuje podiel 9,67 %. Štruktúru vzdelania dopĺňa obyvateľstvo bez školského vzdelania, ku ktorému zahŕňame najmä deti a mládež v štádiu vzdelávania a tiež obyvateľstvo u ktorého vzdelanie nebolo zistené.

Tab. 17 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Hul podľa dosiahnutého najvyššieho stupňa vzdelania (r. 2011)

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu	
		muži	ženy	abs.	%
Primárne		71	114	185	15,16
Základné		71	114	185	15,16
Sekundárne		355	346	701	57,46
Učňovské (bez maturity)		119	81	200	16,39
Stredné odborné (bez maturity)		80	43	123	10,08
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		15	22	37	3,03
Úplné stredné odborné (s maturitou)		119	163	282	23,11
Úplné stredné všeobecné		19	27	46	3,77
Vyššie odborné vzdelanie		3	10	13	1,07
Terciárne		53	65	118	9,67
Vysokoškolské bakalárske		8	12	20	1,64
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		43	53	96	7,87
Vysokoškolské doktorandské		2	0	2	0,16
Vysokoškolské spolu		53	65	118	9,67
Študijný odbor	prírodné vedy	6	2	8	0,66
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotechnické, technická chémia, potravinárstvo)	12	3	15	1,23
	technické vedy a náuky II (textilná výroba, spracovanie kože, dreva, plastov, výroba hud. nástrojov, architektúra, stavebníctvo, doprava, pošty, telekomunikácie, automatizácia, spec. odb.)	7	3	10	0,82
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	4	5	9	0,74
	zdravotníctvo	2	8	10	0,82
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozofia, ekonomika, politológia a právnické vedy, ekonomika a manažment, obchod a služby, SŠ - OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	11	20	31	2,54
	spoločenské vedy, náuky a služby II (historické, filologické, pedagogické a psychologické vedy, publicistika a informácie, telovýchova, učiteľstvo, SŠ - gymnáziá)	9	22	31	2,54
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	0	1	0,08
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	2	3	0,25
	Bez školského vzdelania	102	89	191	15,66
Nezistené		12	13	25	2,05
Spolu		593	627	1 220	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Graf 8 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Hul (r. 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, spracované autormi

Religiózná štruktúra obyvateľov obce Hul (tab. 18) je takmer homogénna. Zastúpená je rímsko-katolíckym náboženstvom, ku ktorému sa hlási 1198 obyvateľov tzn. 90,00 %, čo je o 7,48 percentuálneho bodu menej ako v roku 2001. Náboženstvo ostatných cirkví a nezistených je 6,31 % obyvateľov. Tridsaťdeväť osôb, tzn. 3,20 % obyvateľov je bez náboženského vyznania.

Tab. 18 - Náboženská štruktúra obyvateľstva obce Hul (r. 2001 a 2011)

Rok	Vierovyznanie									
	Rímskokatolícka cirkev		Evanjelická cirkev augsburgského vyznania		Reformovaná kresťanská cirkev		Bez vyznania		Ostatné a nezistené	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2001	1198	97,48	8	0,65	6	0,49	14	1,14	3	0,24
2011	1 098	90,00	1	0,08	5	0,41	39	3,20	77	6,31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Podobne ako religiózna štruktúra i národnostná štruktúra obce je takmer homogénna (tab. 19). Dominuje slovenská národnosť, ktorá je zastúpená viac ako 95,57 %. Z ostatných národností je zastúpená maďarská národnosť 0,33 % a česká národnosť 0,16 %. Pomerne vysoký podiel má nezistená národnosť (3,96 %), do ktorej je zahrnutá i iná národnosť tvorená 2 Poliakmi a 1 Rusínom.

Tab. 19 - Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Hul (r. 2001 a 2011)

Rok	Národnosť									
	slovenská		maďarská		česká		rómska		iná a nezistená	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2001	1217	99,02	6	0,49	3	0,24	0	0	3	0,24
2011	1 166	95,57	4	0,33	2	0,16	0	0	48	3,93

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

1.1.5 EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA

1.1.5.1 Štruktúra využitia krajiny

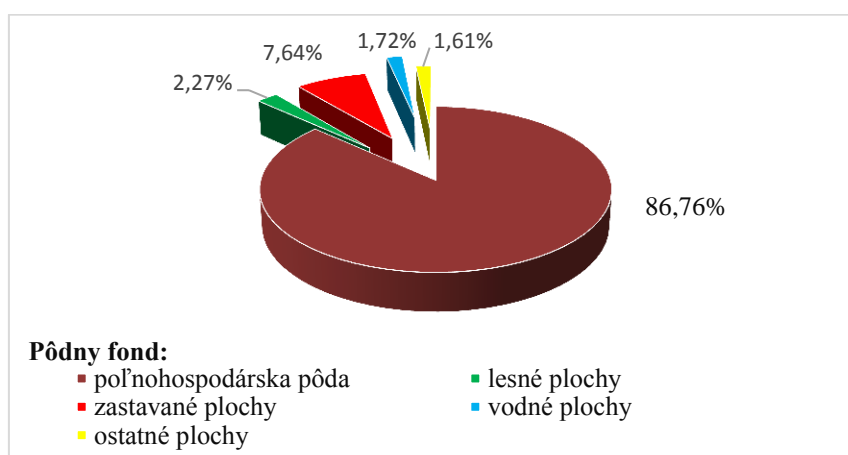
Hlavným prírodným zdrojom obce je pôda. V štruktúre pôdneho fondu dominuje poľnohospodárska pôda, ktorá zaberá 86,76 % plochy územia. Vo využití poľnohospodárskej krajiny má významné miesto orná pôda. Stupeň zornenia dosahuje 84,92. Poľnohospodársku krajinu spestrujú vinice a trvalé trávnaté porasty. Nepoľnohospodárska pôda zaberá 13,24 % územia obce. Na území obce sa nachádza 21,79 ha vodných plôch a 96,87 ha zastavaných plôch. Ostatné plochy predstavujú 20,45 ha (tab. 20, graf 9). Zmeny oproti roku 2006 sa prejavili v každej kategórii pôdneho fondu.

Tab. 20 - Štruktúra pôdneho fondu obce Hul (r. 2006 a 2014)

Formy využitia pôdneho fondu	Rozloha (v ha)	
	r. 2006	r. 2014
poľnohospodárska pôda	1084,31	1100,17
z toho:		
- orná pôda	898,47	934,31
- vinice	64,37	62,72
- záhrady	64,15	43,46
- ovocné sady	0	0
- trvalé trávnaté porasty	57,32	59,68
lesné plochy	28,82	28,82
zastavané plochy	104,8	96,87
vodné plochy	22,41	21,79
ostatné plochy	22,08	20,45
Spolu	1262,42	1268,00

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Graf 9 - Využitie pôdneho fondu obce Hul (r. 2014)

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

1.1.5.2 Trh práce

Využitie ľudského potenciálu na trhu práce odráža jeho zamestnanosť. Podľa výsledkov posledného sčítania ľudu v r. 2011 bolo evidovaných 557 ekonomicky aktívnych

obyvateľov (EAO), čo predstavuje 65,0 % z produktívneho obyvateľstva obce. Ekonomická aktivita mužov (70,5 %) je vyššia ako ekonomická aktivita žien (59,3 %).

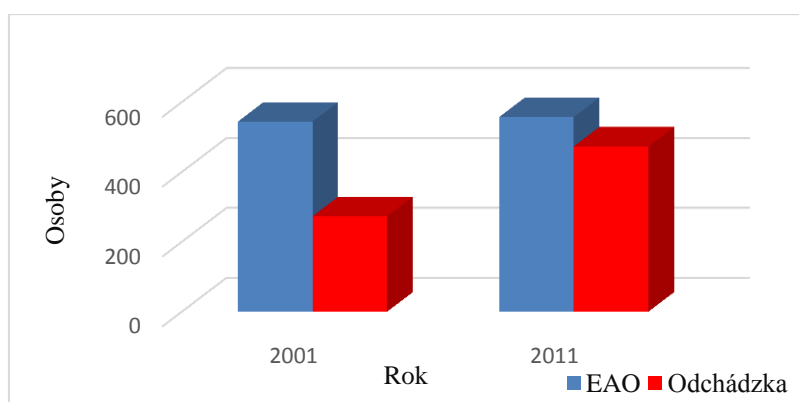
Obyvateľstvo za pracovnou príležitosťou odchádza hlavne do okolitých miest, ktoré poskytujú pracovné príležitosti nielen pre vlastné obyvateľstvo ale aj pre obyvateľstvo vidieka. Za prácou mimo obec odchádza 84,92 tzn. % z EAO (tab. 21 a graf 10).

Tab. 21- Základné ukazovatele ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce Hul (r. 2001 a 2011)

Rok	EAO	EAO/100 obyv.	Odchádzka do zamestnania	odchádzka/100 EAO
2001	544	42,9	273	50,2
2011	557	45,9	473	84,9

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Graf 10 - Základné ukazovatele EAO obce Hul (r. 2001 a 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011, spracované autormi

Najviac zastúpenou spoločenskou skupinou v obci sú zamestnanci (425 osôb) pracujúci v rôznych subjektoch, ktorí sa na EAO podieľajú 76,30 %. Stále významnejšie miesto nadobúdajú podnikatelia, ktorých v roku 2001 bolo 32 do roku 2011 ich počet vzrástol na 53. V poľnohospodárskych družstvách alebo v inej družstevnej organizácii pracovalo len 1,08 % EAO. Podľa výsledkov sčítania ľudu v r. 2011 až 13,11 % EAO bolo zahrnutých do skupiny ostatní EAO a nezistení (tab. 22).

Tab. 22 - Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v obci Hul podľa spoločenskej skupiny (r. 2011)

Územie	Postavenie v zamestnaní										
	zamestnanci		podnikatelia			členovia družstiev		vypomáhajúci (nepl.) členovia domác. pod.		ostatní a nezistení spolu	
	abs.	%	so zamestnan-cami	bez zamestnan-cov	spolu %	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Hul	425	76,30	12	41	9,51	6	1,08	0	0	73	13,11
ZO Termál	4 613	71,71	131	558	10,71	49	0,76	11	0	1071	16,64

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

V štruktúre obyvateľstva podľa sektorov hospodárstva (graf 11, tab. 23) je najväčšia zamestnanosť v terciárnom sektore, v ktorom v roku 2001 pracovalo 247 osôb (45,4 %). Počet pracujúcich sa do roku 2011 zvýšil o 74 osôb, čím bol dosiahnutý stav 332 osôb (59,49 %).

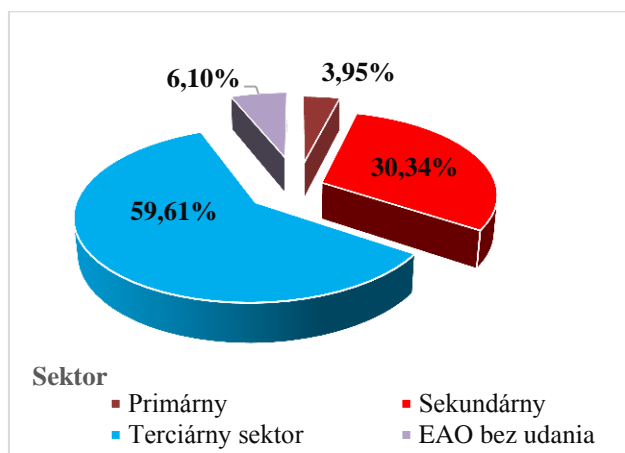
Sekundárny sektor vzrástol z 19,30 % na 30,34 % teda o 11,04 percentuálneho bodu tzn. o 64 osôb. Kým predchádzajúce dva sektory zaznamenali nárast, terciárny sektor zaznamenal takmer trojnásobný pokles z 11,40 % na 3,95 %.

Tab. 23 - EAO obce Hul podľa sektorov hospodárstva (r. 2001 a 2011)

Rok	Primárny sektor	Sekundárny sektor	Terciárny sektor	EAO bez udania	Spolu
2001	62	105	247	130	544
2011	22	169	332	34	557

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Graf 11 - Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce Hul podľa sektorov hospodárstva (r. 2001)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autormi*

V odvetvovej štruktúre dominuje zamestnanosť v priemysle, v ktorom pracuje 138 obyvateľov obce, z nich viac ako $\frac{3}{4}$ pracujú mimo obec svojho bydliska. Najväčšia zamestnanosť bola vo výrobe výrobkov z gumy (26 osôb), vo výrobe kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení (21), výrobe elektrických zariadení (19), výrobe motorových vozidiel, návesov a prívesov (15) a výrobe strojov a zariadení inde neurčených (11). Z nevýrobnej sféry vyššia zamestnanosť je v maloobchode (79) a doprave (76). Zamestnanosť v jednotlivých odvetviach hospodárstva znázorňuje tab. 24.

Tab. 24 - Zamestnanosť EAO obce Hul podľa odvetví hospodárstva (r. 2011)

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	14	8	22	19
Výroba potravín	3	1	4	3
Výroba nápojov	0	1	1	1
Výroba textilu	0	1	1	1
Výroba odevov	3	3	6	3
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	5	2	7	7
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0	1	1

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Tlač a reprodukcia záznamových médií	3	2	5	3
Výroba výrobkov z gumy a plastu	7	19	26	17
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	1	0	1	1
Výroba a spracovanie kovov	3	1	4	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	15	6	21	18
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	2	2	1
Výroba elektrických zariadení	13	6	19	15
Výroba strojov a zariadení i. n.	9	2	11	9
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	7	8	15	13
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	1	0	1	0
Výroba nábytku	3	1	4	3
Iná výroba	0	3	3	3
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	1	0	1	1
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	1	1
Zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	2	0	2	2
Výstavba budov	4	2	6	5
Inžinierske stavby	6	0	6	6
Špecializované stavebné práce	11	8	19	15
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	7	1	8	7
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	15	4	19	17
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	24	28	52	47
Pozemná doprava a doprava potrubím	32	7	39	37
Skladové a pomocné činnosti v doprave	30	10	40	39
Poštové služby a služby kuriérov	3	2	5	3
Ubytovanie	1	1	2	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	6	6	12	9
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	0	1	1	1
Informačné služby	0	1	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	2	3	2
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	1	2	2
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1	2	3	2
Právne a účtovnícke činnosti	3	0	3	3
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	3	4	3
Vedecký výskum a vývoj	0	1	1	1
Reklama a prieskum trhu	2	0	2	2
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	0	2	2	1
Prenájom a lízing	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	1	1	2	2
Bezpečnostné a pátracie služby	5	2	7	7

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0	1	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	2	3	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	24	17	41	36
Vzdelávanie	6	22	28	26
Zdravotníctvo	6	26	32	27
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	6	6	6
Sociálna práca bez ubytovania	0	1	1	1
Činnosti členských organizácií	1	2	3	3
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	2	0	2	1
Ostatné osobné služby	0	5	5	5
Nezistené	17	17	34	25
Spolu	307	250	557	473

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Stále významné miesto zastáva v **hospodárstve** obce **poľnohospodárska výroba**, ktorej zachovanie a rozvoj sú dôležité kvôli ekonomickej stabilite obce. Rastlinná výroba prebieha v rámci subjektu **Agrocoop poľnohospodársko-výrobné družstvo Hul**, ktoré hospodári na ploche 1439,72 ha v obciach Hul, Vlkas, Radava, Dolný Ohaj, Maňa, Úľany nad Žitavou a Trávnica. Poľnohospodársky subjekt zamestnáva 15 zamestnancov. Poľnohospodársku pôdu tvorí výhradne orná pôda, na ktorej sa pestuje najmä pšenica, kukurica, slnečnica a repka olejná. Poľnohospodárskej výrobe sa venuje aj 15 samostatne hospodáriacich roľníkov, ktorí sa zameriavajú najmä rastlinnú i živočíšnu výrobu.

Priemyselnú činnosť rozsiahlejšieho charakteru reprezentuje firma **TEARS, s.r.o. Hul**, ktorá sa zaoberá výrobou antikorových výrobkov pre gastronómiu. Firma poskytuje v súčasnosti pracovné príležitosti pre 16 pracovníkov, najmä pre mužov (13 osôb).

Pre rozvoj obce a znižovanie nezamestnanosti je potrebný najmä rozvoj podnikateľského sektora (tab. 25). Na území obce podniká viacero podnikateľských subjektov, prevažne na základe živnostenského oprávnenia (listu) predovšetkým v oblasti maloobchodu, opravy motorových vozidiel a ďalších výrobných služieb. Počet fyzických osôb v roku 2014 bol 74, z toho živnostníkov bolo 52.

Tab. 25 - Vybrané právnické a fyzické osoby v obci Hul (r. 2014)

P. č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma	Počet zamestnancov
1.	Agrocoop, poľnohospodársko-výrobné družstvo Hul	poľnohospodárska výroba	družstvo	15
2.	Tears, s. r. o. Hul	antikorové výrobky pre gastronómiu	s. r. o.	13
3.	ACHP Levice, a. s.	predaj a distribúcia hnojív	a.s.	12
4.	SHR, Ľubomír Mrváň	RV - pestovanie zeleniny	živnosť	sezónne
5.	Peter Kováč	stolárstvo	živnosť	1
6.	Ján Žitniak	stolárstvo	živnosť	1
7.	Ing. Martin Babín PLATAN	stolárstvo	živnosť	4
8.	Ján Blažek	servis automobilov	živnosť	1
9.	Eva Pánisová, DAKVEP	predaj kvetov	živnosť	1
10.	Fit club, Vladimír Krajmer	pohostinské služby	živnosť	2
11.	Záhradná piváreň, Zoltán Konkoly	pohostinské služby	živnosť	2

P. č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma	Počet zamestnancov
12.	COOP Jednota SD, Nové Zámky	predajňa potravín a zmiešaného tovaru	spotrebné družstvo	5
13.	COOP Jednota SD, Nové Zámky	predajňa potravín a zmiešaného tovaru	spotrebné družstvo	2
14.	Vincent Holka	pomocné stavebné práce	živnosť	1
15.	Jana Mičková	kaderníctvo	živnosť	1
16.	SHR, Ing. František Blažek	rastlinná výroba	živnosť	sezónne
17.	STEHA, Štefan Havlík	nakladanie s odpadmi	živnosť	1
18.	Vladimír Drgoňa	pílenie guľatiny	živnosť	1
19.	Jozef Horník	vodoinštalátorske a kúrenárske práce	živnosť	1
20.	TRANS TECHNIKA, Eduard Golha	oprava výtáhov a el. zariadení	živnosť	2
21.	Neštátne zdravotnícke zariadenie, MUDr. Danica Poláková	lekár pre dospelých	živnosť	2
22.	Helena Blažeková, BIOKOZMETIKA	kozmetické služby	živnosť	1
23.	Andrea Babínová	kozmetické služby, manikúra	živnosť	1
24.	Petra Pánisová	kozmetické služby, manikúra	živnosť	1
25.	Mgr. Helena Babínová	lekáreň	živnosť	1
26.	Mária Lahová Chromeková	pohostinské služby	živnosť	1
27.	Lidia Jančeková	maloobchod	živnosť	1
28.	Lubica Žitniaková	maloobchod	živnosť	1
29.	Jaroslav Gál	kúrenárske práce	živnosť	1
30.	Marek Šeben	murárske práce	živnosť	1
31.	Dušan Gál	murárske práce	živnosť	1
32.	Milan Čaplák KOVOZVAR	výroba brán	živnosť	1
33.	Michal Cvik	prenájom a predaj motorových vozidiel	živnosť	1
34.	Viera Laurová	inžinierske činnosti, projektovanie	živnosť	1
35.	Ján Čatay	pomocné stavebné práce	živnosť	1
36.	Jozef Juraško	maliarske a natieračské práce	živnosť	1
37.	Jozef Hanzel	klampiarske práce	živnosť	1
38.	Juraj Vrábel	servis automobilov	živnosť	1
39.	Martin Tóth	servis automobilov	živnosť	1
40.	Slovenská pošta, a.s. Bratislava, pobočka Hul	poštové služby	živnosť	3
41.	Základná škola s materskou školou Hul	výchovno-vzdelávacie aktivity		23

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

Do EAO je zhrnuté i nezamestnané obyvateľstvo. Počet nezamestnaných bol 70 osôb, z toho viac ako polovica žien (tab. 26). V štruktúre nezamestnaných prevažuje krátkodobá nezamestnanosť, ktorá sa dotýka 41,43 % nezamestnaných obce. Dlhodobá nezamestnanosť je takmer 1/3 a strednodobá nezamestnanosť 7-12 mesiacov je v obci najmenej zastúpená. Pre obyvateľov obce je problémová dlhodobá nezamestnanosť, pri ktorej mnohí nezamestnaní strácajú schopnosť nájsť si prácu, mnohí aj z dôvodu straty schopnosti pravidelne pracovať.

Tab. 26 - Nezamestnanosť v obci Hul Ohaj podľa dĺžky nezamestnanosti (r. 2014)

Územie	počet nezamestnaných	z toho ženy	Dĺžka nezamestnanosti v mesiacoch				dlhodobá nezamestnanosť/100 nezamestnaných
			0-6	7-12	13-24	viac ako 24	
Hul	70	37	29	19	10	12	31,43
ZO Termál	774	428	282	156	231	105	43,41
okres NZ	8814	4945	2584	1710	2596	1924	51,28

Zdroj: UPSVAR, 2015, upravené autormi

V štruktúre nezamestnaných podľa veku sa vytvárajú tiež protipóly - na jednej strane sú dve mladšie vekové kategórie 25-29-roční (14,29 %) a 30-39-roční (14,29 %), na druhej strane - 40-44 roční, ktorí dosahujú podiel 14,29 % (tab. 27).

Tab. 27 - Nezamestnanosť v obci Hul podľa veku nezamestnaných (r. 2014)

Územie	Nezamestnanosť podľa veku									
	< 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 >
Hul	4	8	10	10	3	10	8	8	8	1
ZO Termál	20	119	91	77	77	94	94	87	102	13
okres NZ	231	1146	981	877	1080	990	959	1118	1295	137

Zdroj: UPSVAR, 2015, upravené autormi

Podľa dosiahnutého vzdelania najmenej sa na trhu práce sa uplatnili obyvatelia s nižším stredoškolským vzdelaním (stredoškolské bez maturity a úplné stredné odborné, ktorých podiel bol až 72,85 %), za nimi nasledujú nezamestnaní so základným vzdelaním (tab. 28).

Tab. 28 - Nezamestnanosť v obci Hul podľa vzdelania nezamestnaných (r. 2014)

Územie	Nezamestnanosť podľa vzdelania								
	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Hul	0	9	0	32	19	4	1	5	7
ZO Termál	2	144	10	307	214	22	18	11	45
okres NZ	97	1999	326	2855	2176	434	238	162	513

Zdroj: UPSVAR, 2015, upravené autormi

0. - Neukončené základné vzdelanie, 1. - Základné vzdelanie, 2. - Vyučený, 3. - Stredoškolské (bez maturity), 4. - USO (SOU, US s maturitou), 5. - USV (Gymnázium s maturitou), 6. - USO (SOS s maturitou), 7. - Vyššie vzdelanie, 8. - Vysokoškolské

1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce

Na rozvoji obce sa podieľa hlavne miestna samospráva prostredníctvom využívania jej majetku a disponibilných finančných prostriedkov. Úlohou samosprávy je predovšetkým plniť samosprávne funkcie vyplývajúce zo zákona o obecnom zriadení a ďalších prenesených kompetencií v rámci verejnej správy. Rozvoj obce môžu prostredníctvom finančných tokov podporovať aj združenia alebo nadácie ako súčasť nevládneho sektoru, ich podiel je však na ekonomickom rozvoji obce minimálny.

Celkový objem finančných prostriedkov, ktorým disponuje obec predstavuje sumu 661 530 EUR (r. 2014). Z týchto prostriedkov musí obec zabezpečovať všetky samosprávne úlohy, ktoré jej vyplývajú zo Zákona o obecnom zriadení, ďalej nové kompetencie, ako aj rozvojové programy.

Vývoj rozpočtu obce od roku 2006 až 2014 zobrazuje tabuľka 29. V roku 2014 obec hospodárila s finančnými prostriedkami v hodnote 661 530 EUR. Výdavky obce boli 564 523 EUR. Ako vidieť z tab. 29 počas celého obdobia obec dosahovala pozitívny hospodársky výsledok, ktorý v roku 2014 dosiahol zisk 97 007 EUR.

Tab. 29 - Vývoj rozpočtu obce Hul v EUR v r. 2006 – 2014

Rozpočet	Rok								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmy	547905	551754	580875	1260938	1583251	1878342	907712	662208	661530
Výdavky	518385	479237	560832	1258558	1576061	1810190	881239	598699	564523
Hospodársky výsledok	29520	72517	20043	2380	7190	68152	26473	63509	97007

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

Z hľadiska finančnej sily, ktorá je vyjadrená celkovými príjmami obce v prepočte na jedného obyvateľa, disponuje obec sumou 548,99 EUR na osobu. Až 80,15 % príjmov rozpočtu obce pochádza z dvoch zdrojov, ktoré tvoria výnosy dane z FO (36,98 %) a ostatné príjmy (43,27%). Miestne dane a poplatky sa na príjmoch obce podieľajú 10,16 % a 9,70 % tvoria výnosy majetku obce na príjmoch obce. Vývoj príjmov obce podľa jednotlivých zdrojov za obdobie rokov 2006-2014 zobrazuje tab. 30.

Tab. 30 - Štruktúra rozpočtových príjmov obce Hul (r. 2006-2014)

Štruktúra rozpočtových príjmov									
Príjmy:	r.2006	r. 2007	r.2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r.2013	r. 2014
A. Miestne dane a poplatky	51554	53870	54222	57338	56622	56727	57127	63089	67216
B. Výnosy z majetku obce	22364	21703	24014	35753	45653	52835	68208	66673	64142
C. Výnosy z dane príjmu FO	191761	192456	236369	209268	168915	204949	211149	233463	244618
D. Ostatné príjmy	282226	283725	266270	958579	1312061	1563831	571228	298983	285554
Príjmy spolu	547905	551754	580875	1260938	1583251	1878342	907712	662208	661530

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

Rozpočtové výdavky obce sú tvorené neinvestičnými a investičnými výdavkami. Neinvestičné výdavky smerovali najmä na zaistenie činnosti školstva a vnútornej správy, kde smerovalo 82,57 %. Na činnosť miestneho hospodárstva bolo vynaložených 14,35% z neinvestičných výdavkov. Oblasť kultúry, športu a sociálna oblasť pre svoju činnosť mala od 6 929 do 4 288 EUR (tab. 31) tzn. (1,24 % až 0,77 %).

Tab. 31- Štruktúra rozpočtových výdavkov obce Hul (r. 2006-2014)

Štruktúra rozpočtových výdavkov									
Výdavky:	r.2006	r. 2007	r.2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r.2013	r. 2014
A. Neinvestičné výdavky	498834	458532	516250	681124	631296	1149131	666188	586637	557003
Kultúra	15236	13862	24111	3386	5561	17100	3513	3848	6929
Šport a TV	4319	6618	5604	7192	4446	3232	4668	5664	5919
Sociálna oblasť	8705	9374	5837	7080	5788	6998	8795	5466	4288
Miestne hospodárstvo	40027	40952	45448	71724	13742	351787	84695	92900	79947
Vnútorná správa	166821	123460	152507	289893	304574	464794	265892	167995	132504
Školstvo	263726	264266	282743	301849	297185	306624	298625	310764	327416

Štruktúra rozpočtových výdavkov									
Výdavky:	r.2006	r. 2007	r.2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r.2013	r. 2014
B. Investičné výdavky	19551	20705	44582	577434	944765	659655	215050	12062	7520
Šport					86448				
Zdravotníctvo				9123	0				
Vnútorná správa				2558	0				
Kultúra				61017	10710				
Školstvo	19551		19475	1990	287666	110549	14740	3428	5520
Rozvoj obce		20705	25107	502746	559941	549106	200310	8634	2000
Výdavky na revitalizáciu									
Spolu	19551	20705	44582	577434	944765	659655	215051	12062	7520
Výdavky spolu	518385	479237	560832	1258558	1576061	1810190	881239	598699	564523

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

Investičné výdavky za sledované obdobie smerovali do rozvoja viacerých oblastí obce (tab. 31). Dominovali výdavky do rozvoja obce, školstva, športu a kultúry.

1.1.6 INFRAŠTRUKTÚRA

1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra

V obci je pomerne dobre rozvinutá základná sociálna infraštruktúra, tvorená najmä zariadeniami maloobchodnej siete, školskými, kultúrnymi ako i športovými zariadeniami.

Zariadenia maloobchodu tvorí 6 predajní, z čoho sú 2 predajne COOP Jednota SD Nové Zámky s predajom potravín a zmiešaného tovaru, 2 súkromné predajne s predajom potravín a zmiešaného tovaru, 1 predajňa kvetov a 1 predajňa hnojív. Sieť dopĺňajú 3 pohostinstvá – Fit club, Pohostinstvo Mária Lahová Chromeková a Záhradná piváreň.

V obci je značne široká ponuka služieb. Poskytované sú stolárske služby (3 živnostníci), stavebné práce (2 živnostníci), servis áut (3 živnostníci), kadernícke služby (1 živnostníčka), kozmetické služby (3 živnostníčky), vodoinštalátorske a kúrenárske práce (2 živnostníci), maliarske a natieračské práce (1 živnostník), klampiarske práce (2 živnostníci), murárske práce (2 živnostníci) a drevárske práce (1 živnostník).

Zo školských a výchovných zariadení sa v obci Hul nachádza Základná škola s materskou školou Hul s vyučovacím jazykom slovenským. Keďže základnú školu navštevujú aj žiaci zo susedných obcí, škola si zachováva pomerne stabilný počet žiakov. Základnú školu v školskom roku 2007/2008 navštevovalo 146 žiakov a v školskom roku 2014/2015 to bolo 120 žiakov. Na výchovno-vzdelávacom procese sa podieľa 15 pedagógov. Materskú školu v školskom roku 2007/2008 navštevovalo 28 detí a v školskom roku 2014/2015 to bolo 23 detí. Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečovali 2 pedagógovia. Školské zariadenia dopĺňa školský klub a školská jedáleň.

Zdravotné služby obyvateľom obce poskytuje ambulancia pre dospelých a ambulancia pre deti a dorast. Všeobecný lekár pre dospelých vykonáva v obci činnosť 5-krát do týždňa a všeobecný lekár pre deti a dorast ordinuje v obci 2-krát týždenne. Lieky si obyvatelia môžu vyzdvihnúť priamo v obci v lekární.

Ku kultúrnym zariadeniam obce patrí kultúrny dom s kapacitou 250 miest. Pre potreby občanov je k dispozícii v obci aj obecná knižnica. V obci sa pre klubovú, záujmovú a krúžkovú činnosť využívajú aj priestory základnej školy. K zaujímavým kultúrnym zariadeniam patrí v obci amfiteáter. Národnou kultúrnou pamiatkou obce je klasicistický

kaštieľ zo začiatku 19. stor. a neobarokový kostol Ružencovej panny Márie s barokovými obrazmi z r. 1863. Vybavenosť obce dopĺňa cintorín s domom smútku.

Ubytovacie zariadenia zastupuje v obci Vila VODICA, ktorá predstavuje typ ubytovania na súkromí s kapacitou 10 lôžok.

Stravovacie zariadenia sa v obci nenachádzajú.

Na športové vyžitie slúži v obci športový areál, multifunkčné ihrisko a futbalové ihrisko. Predovšetkým pre ženy je určené fitness centrum pre ženy Beauty Fit, ktoré sídli v priestoroch kultúrneho domu.

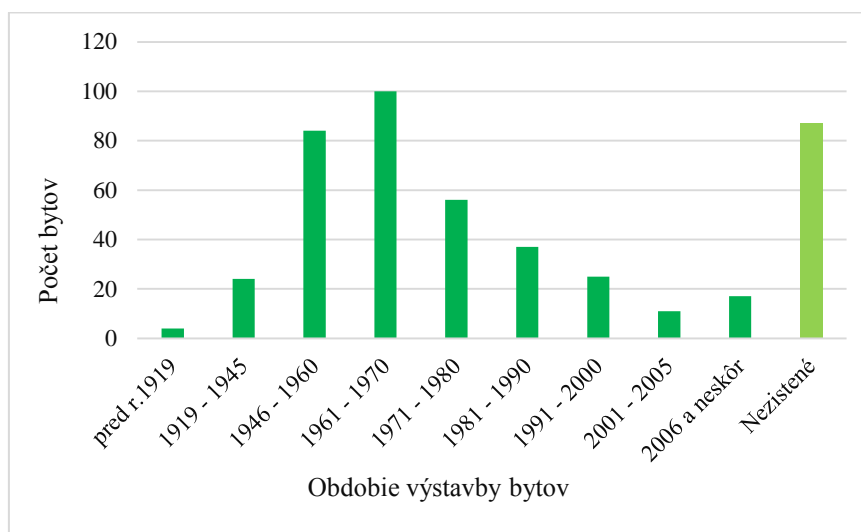
Z administratívnych zariadení je v obci umiestnený obecný úrad s matrikou a pošta.

1.1.6.2 Domový a bytový fond

Podľa sčítania ľudu v r. 2011 bytový fond obce tvorilo 445 bytov. Trvalo obývaných bytov bolo v obci 384 a neobývaných 60, u jedného bytu stav nebol zistený. Bytový fond je tvorený bytmi rôzneho veku (graf 12). K najstarším patria 4 byty vystavené v období rokov 1919.

V období do roku 1945 bolo v obci postavených 5,39 % bytov. Najväčšia bytová výstavba bola v nasledujúcich obdobiach do roku 1970, kedy bolo postavených 184 bytov tzn. 41,35 %. Po roku 1970 nastáva pokles vo výstavbe. Na prelome storočia (r. 1991-2000) bolo vystavených o polovicu menej bytov ako v období rokov 1971-1980. Po roku 2000 je výstavba bytov nízka s výnimkou obdobia rokov 2009-2010, kedy bolo postavených 54 bytov a v rokoch 2010-2012, kedy bolo postavených 14 bytov. Nezistené obdobie výstavby bolo u 87 bytov (19,55 %).

Graf 12 - Štruktúra bytového fondu obce Hul (r. 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autormi*

Z hľadiska kvality domového fondu prevláda v obci domový fond I. kategórie (62,1 %). Na II. kategóriu pripadá 22,9 % a zvyšných 15 % pripadá na domový fond nižšej kategórie. Na jeden trvalo obývaný byt pripadalo 3,17 osôb. V r. 2001 bolo v obci 49 neobývaných bytov (z toho 18 nespôsobilých na bývanie, 15 určených na rekreáciu, 1 po kolaudácii, 1 v pozostalom alebo súdnom konaní, 3 so zmenou užívateľa a 11 z iných dôvodov).

V obci v prepočte na 100 obyvateľov pripadá 34,49 domov, čo je viac ako je priemer Nitrianskeho kraja (24,3 domov/100 obyvateľov). Priemerný vek domov je 38 rokov. Domový fond v obci je využívaný na 88,44 % a bytový fond na 88,79 %.

1.1.6.3 Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra

Územie obce je plne elektrifikované a plynofikované. Elektrická energia je dodávaná z 22 kV vzdušného vedenia č. 248 Nové Zámky - Zlaté Moravce. V celej obci riešené verejné osvetlenie trubicovými žiarivkami. Plynofikácia obce bola realizovaná v rámci plynofikačnej štúdie „Koncepcia plynofikácie oblasti Šurany – Vráble“ v roku 1992. Primárnym zdrojom zemného plynu je distribučný vysokotlakový plynovod Bánov - Gbelce - Štúrovo, na ktorý je napojený vedľajší vysokotlakový plynovod Šurany - Maňa - Vráble. V obci je evidované 100 % napojenie obyvateľstva na plynovodnú sieť. Na zásobovanie teplom využíva väčšina domácností zemný plyn. Niektoré domácnosti však ešte stále alebo už opäť nanovo využívajú na tepelné účely tuhé palivo (drevo, uhlie), najmä z dôvodu zvyšovania cien plynu, čo má značne negatívny vplyv na životné prostredie nielen v podobe zvyšovania tuhých a plyných emisií ale aj nadmerným výrubom lesných porastov.

Obec je napojená na diaľkovú prívodnú vodovodnú vetvu Gabčíkovo cez vodojem Černík 2x10 000 m³. Celková dĺžka vodovodnej siete je v obci 7,25 km a počet evidovaných prípojok je 405 ks. V r. 2014 bolo na verejný vodovod napojených 1174 obyvateľov, čo predstavuje 96,7 % obyvateľov.

Hoci je v celej obci zavedený vodovod, nie je tu vybudovaná kanalizácia. Tesnosť vybudovaných žump a septikov je neskontrolovateľná a splaškové vody sú často vypúšťané do miestnych vodných tokov. Obec sa pre zlepšenie svojho životného prostredia plánuje zapojiť do výstavby skupinovej kanalizácie pre obce Dolný Ohaj, Hul, Vlkaš, Maňa s odvedením z týchto obcí do verejnej kanalizácie a čističky odpadových vôd mesta Šurany.

Obec v roku 2014 vyprodukovala 237,45 ton odpadu, z ktorého 9,6 % (22,86 ton) bolo separovaných. Komunálny odpad je vyvážaný na skládku TKO Kolta a vyseparovaný odpad je vyvážaný do zberného dvora v Štúrove a Nemšovej.

V oblasti informačnej infraštruktúry má obec vybudovanú telekomunikačnú sieť s digitálnou ústredňou (od r. 2002), miestny rozhlas, zabezpečený má televízny signál, internet a poštu.

Tab. 32 - Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra obce Hul v r. 2014

Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra	Ukazovateľ
Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod	1174
Počet obyvateľov napojených na plynovod	1214
Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu	-
Celková dĺžka kanalizácie (v km)	-
Skládka komunálneho odpadu	nie
Vývoz komunálneho odpadu na skládku ...	Kolta
Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách	237,45 t
Množstvo vyseparovaného odpadu v tonách	22,86 t
Skládka bioodpadu - kompostáreň	nie
Vývoz separovaného odpadu do zberného dvora ...	Štúrovo, Nemšová
Miestny rozhlas	áno
Internet	áno
Káblková televízia	áno

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

1.1.6.4 Dopravná infraštruktúra

Územím obce neprechádzajú hlavné dopravné tepny Slovenska, významnými komunikačnými líniami sú preto cesty II. triedy. Obec je priestorovo naviazaná na severojužnú os, ktorú tvorí cesta II/511 Dvory nad Žitavou - Vráble. Popri južnom okraji intravilánu prechádza cesta II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, prepájajúca cestu I/75 Šaľa – Nové Zámky a cestu I/51 Nitra – Levice. Sieť dopravných komunikácií dotvárajú cesty III. triedy, pomocou ktorých sa obec napája na komunikačné ťahy. Ich stav je však na niektorých úsekoch technicky nevyhovujúci, časté je ich nevhodné usporiadanie a vybudovanie v nenormovaných kategóriách, niektoré majú poškodený kryt. Dopravné komunikácie sú v poslednej rade doplnené miestnymi komunikáciami, ktorých pokračovaním mimo zastavaného územia sú účelové komunikácie, sprístupňujúce jednotlivé časti extravilánu s intravilánom.

Územím obce prechádza tiež železničná trať č. 150 spájajúca Nové Zámky a Zvolen. Trať je zaradená do hlavných tratí, je elektrifikovaná a stabilizovaná. Železničná stanica sa nachádza priamo v obci. Najbližšie rýchlikové stanice sú v Šuranoch a v Nových Zámkoch.

Nie popri všetkých miestnych obslužných a zberných komunikáciách sú vytvorené podmienky pre bezpečný pohyb chodcov, preto je potrebné dobudovať chodníky a skvalitniť miestne komunikácie.

1.1.7 CESTOVNÝ RUCH

Územie obce má podmienky pre rozvoj cestovného ruchu ako po stránke prírodnej tak i kultúrno-historickej. Blízkosť obce Podhájska s termálnymi vodami umožňuje využiť bytový fond a podnikateľskú aktivitu obce a jej podnikateľov nielen pre zriadenie ubytovacích kapacít rôzneho typu ale i vytvorenie rôznych aktivít cestovného ruchu.

Pre návštevníkov obce ale i mikroregiónu Termál poskytuje obec kultúrne vyžitie nielen zaujímavými podujatiami a kultúrno-historickými pamiatkami ako je napr. neobarokový rímsko-katolícky kostol s barokovými obrazmi z r. 1863, park v okolí klasicistického kaštieľa z prvej tretiny 19. stor. s cudzokrajnými rastlinami, ale i zaujímavými druhmi výrob, poukazujúcimi na zručnosť a tradície obyvateľov. V obci sa tiež nachádza niekoľko božích múk v podobe prícestnej sochy sv. Floriána, sv. Jána Nepomúckeho, sv. Vendelína z r. 1871, súsošie Kalvárie pri kostole, prícestný kríž zo začiatku 19. storočia a socha na pylóne Potešenie zarmútených.

K posilnenie rozvoja cestovného ruchu chce obec prispieť napr. úpravou vodnej nádrže, rekonštrukciou kaštieľa či zriadením školy remesiel v časti kaštieľa a remeselného dvora na jeho nádvorí.

Z prírodného hľadiska je obec svojím vzhľadom a charakterom priamo predurčená pre rozvoj cykloturistiky.

1.1.8 KULTÚRNY A KOMUNITNÝ ŽIVOT

V obci sa počas celého roka koná rad zaujímavých podujatí, ktoré pomáhajú stmelovať komunitu obyvateľov (tab. 33).

Podporou podnikania ako i rozvíjaním aktivít obohatených o tradičné i nové kultúrne spoločenské podujatia môže obec rozšíriť možnosti využívania voľného času nielen pre svojich obyvateľov ale aj návštevníkov obce, čím by mohla prispieť k podpore cestovného ruchu i v mikroregióne.

Tab. 33 - Kalendárium podujatí v obci Hul

Mesiac	Podujatie	Organizátor
Január	Vítanie nového roku 2013 Ples Diskotéka Výročná schôdza Jednota SD	Obec Hul ZŠ s MŠ OFK Hul Jednota SD Nové Zámky
Február	Fašiangové posedenie Valentínska kvapka krvi Výročná schôdza – rybárskeho spolku Výročná schôdza SZPP Diskotéka	SZPP + Obec Hul MS SČK Hul Rybársky spolok Hul SZPP Hul OFK Hul
Marec	Výročná schôdza ČK Odovzdávanie plaket Dr. Jánskeho Marec mesiac knihy	MS SČK + Obec Hul MS SČK + Obec Hul Obec Hul + ZŠ s MŠ
Apríl	Deň narcisov – finančná zbierka Veľkonočná diskotéka	Obec Hul + ZŠ s MŠ Hul OFK Hul
Máj	Deň matiek Rybárske preteky	ZŠ s MŠ Hul Rybársky spolok
Jún	1. jún – Deň detí	ZŠ s MŠ Hul
Júl	Diskotéka	OFK Hul
August	Žiacky futbalový turnaj	OFK Hul + Obec Hul
September	Divadielko Včielka Diskotéka	MŠ Hul OFK Hul
Október	Hodové slávnosti Diskotéka	Obec Hul OFK Hul
November	Stretnutie jubilantov Mesiac úcty starších	Obec Hul SZPP + Obec Hul
December	Príchod Mikuláša Vianočná akadémia Vianočná kvapka krvi Vianočný koncert Štefánska zábava Divadelné predstavenie Stolnotenisový turnaj Silvestrovská vatra, ohňostroj rozlúčka so starým rokom	Obec Hul ZŠ s MŠ Hul MS SČK Hul ZŠ s MŠ Hul OFK Hul Obec Hul Obec Hul Obec Hul

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

Veľmi bohatá je v obci aj spolková činnosť, v ktorej sa združujú všetci tí, ktorí majú svojho koníčka. V obci pracujú viaceré organizácie, spolky a združenia ako napr. Spevácky zbor vdp. Cyrila Minárika, Divadelný súbor J. Holčeka, Cyklistický krúžok, Futbalový klub, Rybársky spolok Hul, Poľovnícke združenie Žitava Hul, Spolok sv. Vojtecha, Ružencový spolok, Červený kríž, Slovenský zväz zdravotne postihnutých.

1.1.9 ENVIRONMENTÁLNE POMERY

Územie obce je z hľadiska kvality životného prostredia relatívne nenarušené. Na území sa nevyskytuje žiaden zdroj znečistenia, ktorý by vážnejšie poškodzoval životné prostredie. Napriek tomu je obec zaradená z hľadiska environmentálnej regionalizácie SR do Novozámocej zaťaženej oblasti.

Ovzdušie je znečisťované v minimálnej miere tuhými látkami a plynými exhalátmi z menších energetických zdrojov ako i z domácich kúrenísk na tuhé palivo. Menšou mierou sa na znečistení podieľa i prašnosť z automobilovej dopravy. Okrem toho je ďalším, i keď minimálnym zdrojom znečisťovania, aj poľnohospodárska výroba, predovšetkým intenzívnym obrábaním pôdy a pozberovou úpravou produktov.

Pôda vykazuje známky miernej kontaminácie v dôsledku pretrvávajúcich vplyvov chemizácie poľnohospodárstva z predchádzajúcich období. Z celkovej rozlohy pôdy je len 24,35 % postihnutých miernou kontamináciou. Zvyšných 74,65 % predstavujú relatívne čisté pôdy. Výraznejšie ohrozenie pôdy predstavuje vodná erózia, kde až 98,15 % poľnohospodárskej pôdy trpí slabou eróziou a 1,03 % strednou eróziou.

Vodné toky, vodné plochy i podzemné vody sú znečisťované nielen poľnohospodárstvom, ale aj splaškami z domácností v dôsledku absencie kanalizácie. Kvalita vodných tokov, sledovaná na rieke Žitave v mieste odberu Dolný Ohaj na 2,1 riečnom kilometri, vykazuje nevyhovujúci stav v množstve rozpustných látok, v obsahu dusitanov a dusičnanov, chloridov, vápnika a absorbovaných organických halogénov. Kvalita podzemných vôd, ktoré spadajú do hydrogeologického rajónu neogénu Hronskej pahorkatiny, neogénu Žitavskej pahorkatiny a kvartéru Nitry od mesta Nitra po Nové Zámky, vykazuje až v 40,18 % zaradenie do 3. triedy kvality podľa stupňa kontaminácie, v 47,77 % zaradenie do 4. triedy a v 12,06 % zaradenie do 5. triedy kvality podľa stupňa kontaminácie.

Poškodenie a ohrozenie bioty súvisí v území najmä s premenou prevažnej väčšiny plochy na poľnohospodárske pozemky alebo na zastavané plochy, v dôsledku čoho sa pôvodné druhy rastlín a živočíchov zachovali len v enklávach. Zvyšky pôvodných lesov vykazujú v obci v 21,94 % stredné poškodenie a v 12,96 % silné až veľmi silné poškodenie. Bez poškodenia je v území 4,05 % lesov. Z hľadiska ekologickej stability bol priestor vyhodnotený ako ekologicky nestabilný.

Odpadové hospodárstvo je v obci riešené zberom technicko-komunálneho odpadu, ktorý je vyvázaný na regionálnu skládku TKO Kolta. Taktiež je v obci zavedený separovaný zber so zberovým dvorom v Štúrove a Nemšovej.

1.2 VÝSLEDKY ANKETY OBYVATEĽOV A PODNIKATEĽOV

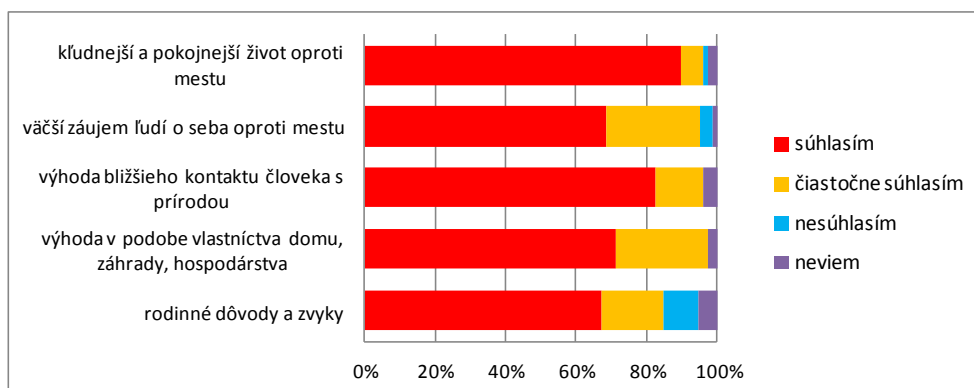
V roku 2014 bola v obci Hul prevedená anketová štúdia s cieľom zistenia názorov obyvateľstva obce na regionálny rozvoj. Súčasťou tohto prieskumu bolo tiež identifikovať aktivity a návrhy obyvateľstva v spojitosti s rozvojom samotnej obce ale i celého Mikroregiónu Termál.

V rámci prieskumu bolo anketovaných 80 respondentov, čo predstavuje 15 % EAO obce. Medzi respondentmi mali prevládali muži (41 osôb) nad ženami (39 osôb). Z hľadiska vekovej štruktúry respondentov prevládali 23 % obyvatelia vo veku 30-39 rokov a rovnako boli zastúpení aj vo veku 20-29 rokov. Po nich nasledovali 40-49-roční obyvatelia (21 %) a 60 a viac roční obyvatelia (20 %). Vo vzdelanostnej štruktúre boli dominantní respondenti so stredoškolským vzdelaním s maturitou (40 %) a s vysokoškolským vzdelaním (21 %). Z oslovených respondentov býva až 85 % v obci viac ako 15 rokov. Kvalitu života reprezentuje charakter bývania oslovených respondentov, z ktorých viac ako polovica (51 %) býva v starších rodinných domoch. Ďalších 46 % respondentov býva v renovovaných domoch a 1 oslovený respondent býva v novom rodinnom dome. Väčšina opýtaných (95 %) vlastní záhradu alebo humno ale len 34 % opýtaných sa zaoberá na svojom pozemku chovom úžitkových zvierat.

V súvislosti so zhodnotením aktuálneho stavu **obce ako miesta bývania** boli hodnotené výhody či nevýhody bývania v obci. Väčšina opýtaných (90 %) potvrdila, že im obec umožňuje kludnejší a spokojnejší život oproti životu v meste. Až 83 % opýtaných vidí výhodu bývania v obci v bližšom kontakte človeka s prírodou. Výhody bývania v obci v podobe vlastníctva domu, záhrady či hospodárstva vníma 71 % respondentov a výhody bývania v obci vo väčšom záujme ľudí o seba oproti mestu odsúhlasilo 69 % opýtaných

a čiastočne odsúhlasilo 26 % opýtaných. Najmenším dôvodom bývania v obci boli rodinné dôvody a zvyky, s ktorými jednoznačne súhlasilo 66 % opýtaných (graf 13).

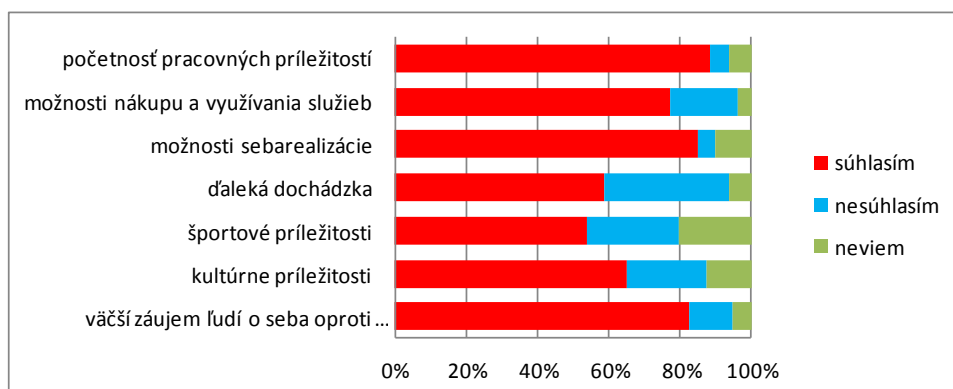
Graf 13 - Výhody bývania v obci Hul

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, spracované autormi

Za nevýhody bývania v obci považujú viacerí opýtaní (89 %) nízky počet pracovných príležitostí a 83 % respondentov považuje za značnú nevýhodu väčší záujem ľudí o seba navzájom ako v meste (graf 14). Nevýhody bývania boli tiež pozorované v súvislosti s možnosťami seberealizácie (85 % nespokojných) a s možnosťami nákupov a využívania služieb (78 % nespokojných). Nevýhody v podobe množstva kultúrnych príležitostí uviedlo 65 % opýtaných. Za najmenej nevýhodné boli respondentmi považované ďaleká dochádzka (59 % nespokojných) a množstvo a kvalita športových príležitostí (54 % nespokojných). Napriek určitým výhradám o zmene bývania do budúcnosti uvažuje iba 6 % opýtaných.

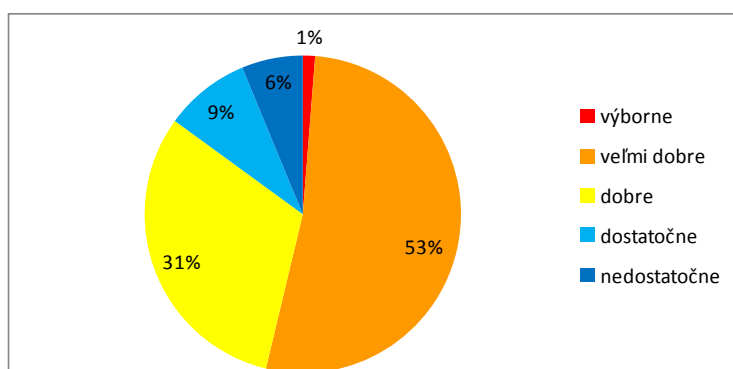
Graf 14 - Nevýhody bývania v obci Hul podľa respondentov

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, spracované autormi

V celkovom hodnotení podmienok pre bývanie v obci (graf 15) uviedlo najviac respondentov známku „veľmi dobre“ (53 %). Po nich nasledovalo hodnotenie „dobré“, ktoré uviedlo 31 % opýtaných. Hodnotenie nedostatočne sa objavilo iba 5-krát a hodnotenie výborne sa objavilo raz.

Graf 15 - Hodnotenie podmienok pre bývanie v obci Hul

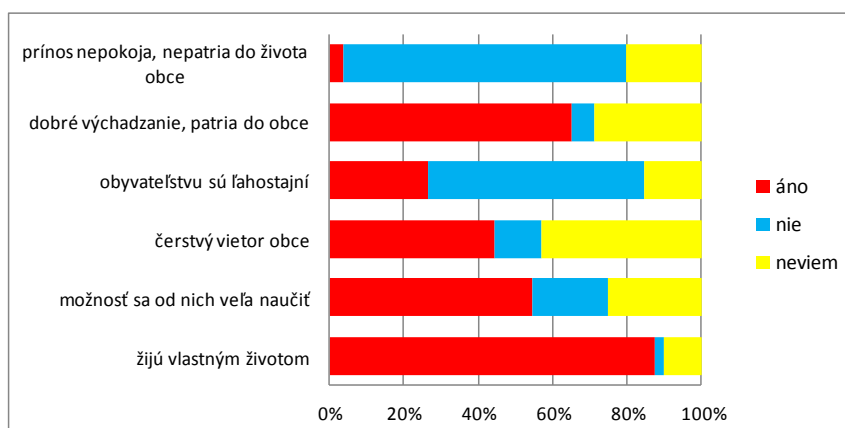
Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, spracované autormi

V hodnotovej orientácii života v obci prevláda medzi respondentmi úplná (23 %) alebo čiastočná (39 %) preferencia života v peknom a príjemnom prostredí obce aj za cenu niektorých ekonomických nevýhod a strát. Naopak dostatok peňazí i na úkor voľného času a tvorby príjemného prostredia v obci je zaujímavý len pre 32 % respondentov. Zároveň až 56 % opýtaných nemá až taký výrazný záujem o spoločenské dianie v obci s využitím obecných aktivít pre seba a svoju rodinu.

O tom, že obyvateľstvo obce vníma pozitívne víkendové obyvateľstvo svedčí graf 16. Z celkového počtu respondentov považuje až 75 % opýtaných víkendové obyvateľstvo za súčasť obce a 65 % respondentov vychádza s nimi dobre. Svoju ľahostajnosť vyjadrilo k víkendovému obyvateľstvu len 26 % opýtaných a naopak až 58 % obyvateľom nie je víkendové obyvateľstvo ľahostajné. Pre 44 % respondentov predstavuje víkendové obyvateľstvo čerstvý vietor obce s možnosť vytvárania nových vzťahov a kontaktov. Zo všetkých opýtaných má 54 % názor, že sa má, čo od víkendového obyvateľstva naučiť. S vyjadrením, že si víkendové obyvateľstvo žije vlastným životom sa stotožňuje až 86 % opýtaných.

Obyvateľstvo tiež vyjadrovalo svoju ústretovosť k turistom. Zo všetkých opýtaných by 39 % respondentov ubytovalo turistov na súkromí a vo svojej záhrade by im dovolilo stanovať 45 % opýtaných.

Graf 16 - Názory na víkendové obyvateľstvo v obci Hul

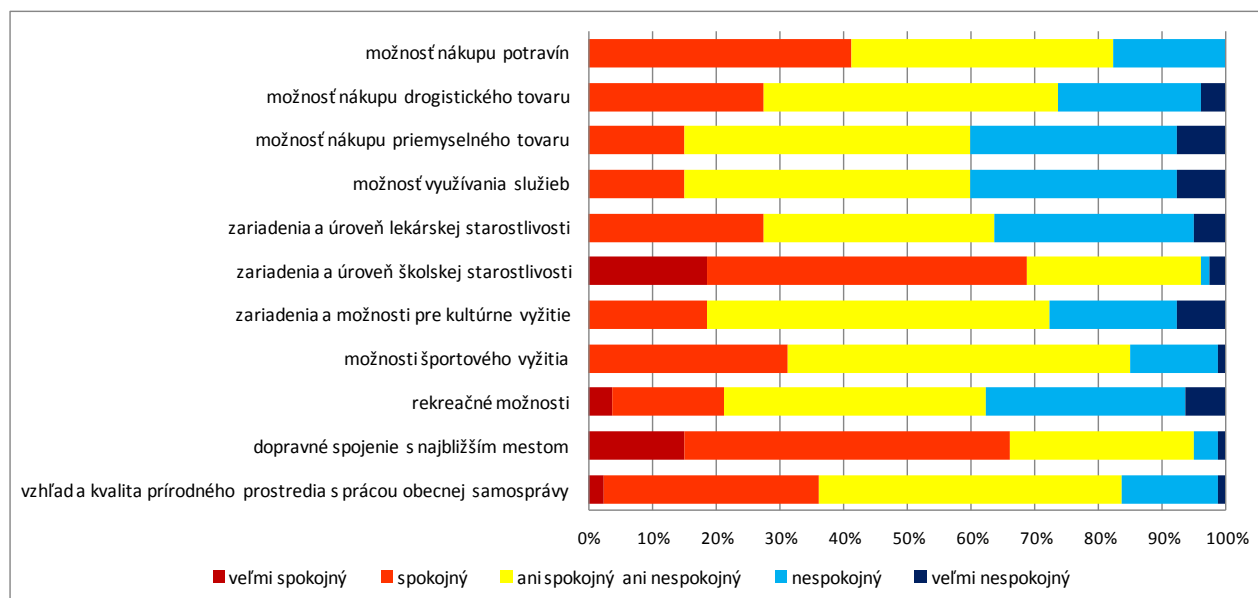

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, spracované autormi

Kvalitu životných podmienok obyvateľstva ovplyvňuje najmä sociálna vybavenosť obce. Z tohto pohľadu sa názory obyvateľstva rôznia v závislosti od príslušnej životnej

podmienky, celkovo však možno konštatovať prevládajúcu spokojnosť obyvateľstva s vybranými životnými podmienkami v obci (graf 17).

Graf 17 - Spokojnosť s vybranými životnými podmienkami v obci Hul

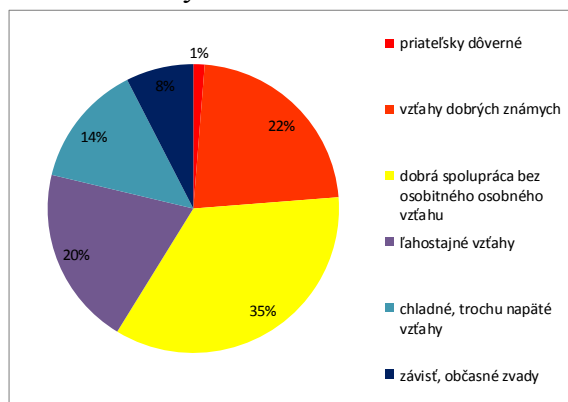
Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, *spracované autormi*

Veľmi veľkú spokojnosť uviedli respondenti iba so štyrmi hodnotenými oblasťami z jedenástich – vzhľad a kvalita prírodného prostredia s prácou obecnej samospráva, dopravné spojenie s najbližším mestom, rekreačné možnosti a zariadenia a úroveň školskej starostlivosti. Najväčšiu spokojnosť prejavilo obyvateľstvo so zariadeniami a úrovňou školskej starostlivosti, kde až 69 % opýtaných bolo veľmi spokojných alebo spokojných. Ďalšiu spokojnosť vyjadrili respondenti s dopravným spojením s najbližším mestom, kde bolo 66 % respondentov veľmi spokojných alebo spokojných. Posledná výraznejšia spokojnosť sa objavila v súvislosti so vzhľadom a kvalitou prírodného prostredia spolu s prácou obecnej samosprávy, kde však už bolo len 36 % spokojných alebo veľmi spokojných respondentov a zároveň tu bolo 48 % ani spokojných ani nespokojných. So zariadeniami a možnosťami pre kultúrne vyžitie obyvateľstvo nie je ani spokojné ani nespokojné, čo potvrdilo 54 % opýtaných, dokonca je tu 28 % respondentov veľmi nespokojných alebo nespokojných. Možnosti športového vyžitia zhodnotilo 31 % opýtaných pozitívne ale zároveň až 54 % respondentov nebolo ani spokojných ani nespokojných. Výrazná ani spokojnosť ani nespokojnosť bola sledovaná v hodnotení úrovne a zariadení zdravotnej starostlivosti (36 %), ale zároveň je tu aj 31 % nespokojných. S možnosťami nákupu potravín je síce spokojných 41 % opýtaných ale zároveň je tu aj 41 % ani spokojných ani nespokojných respondentov. Najväčšia nespokojnosť respondentov sa prejavila v možnostiach nákupu priemyselného tovaru, ktorú potvrdilo 41 % veľmi nespokojných a nespokojných opýtaných. Ďalšiu nespokojnosť vyjadrili opýtaní k možnostiam využívania služieb (41 % veľmi nespokojných a nespokojných). Nespokojní sú obyvatelia aj s možnosťami na rekreáciu, kde bolo 37 % nespokojných alebo veľmi nespokojných.

V ďalšej časti bola prostredníctvom respondentov hodnotená **obec ako sociálny priestor**. Pri charakterizovaní úrovne susedských vzťahov (graf 18) prevládali v 44 % blízke alebo v 20 % veľmi blízke susedské vzťahy, ktoré sa podľa 35 % respondentov prejavujú v podobe dobrej spolupráce aj bez osobitého osobného vzťahu a podľa 22 % respondentov ako vzťahy dobrých známych. Podľa 20 % respondentov sú tieto vzťahy hodnotené ako

ľahostajné a podľa 14 % respondentov ide o chladné a trochu napäté vzťahy. Závist' a občasné zvady vníma v obci len 8 % ale nemožnosť spolupráce či častú závist' nepotvrdil žiaden z respondentov.

Graf 18 - Prevládajúce susedské vzťahy v obci Hul

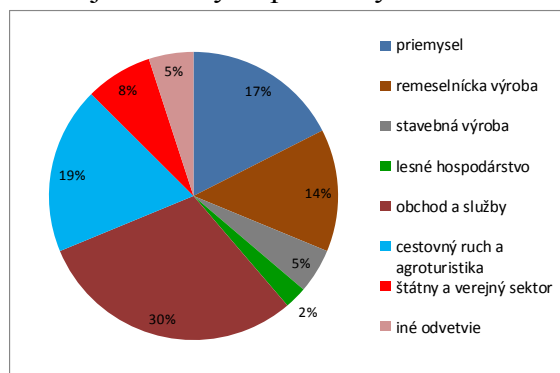
Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, spracované autormi

Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu potvrdilo 39 % respondentov dobrú spoluprácu bez osobitného osobného vzťahu. Ľahostajné vzťahy má k obecnému zastupiteľstvu 35 % respondentov a ako vzťahy chladné a trochu napäté vníma 13 % respondentov. Častý záujem o dianie v obci má 34 % respondentov a občasný záujem má 53 % opýtaných. Väčšinou snahu o zatraktívnenie života v obci a jeho skrášlenie vníma 24 % opýtaných ale až 66 % respondentov si myslí, že niektorí obyvatelia sa snažia o pozitívne zmeny v obci ale väčšine je táto snaha ľahostajná.

V hodnotenej oblasti **obec a práca** bolo prostredníctvom prieskumu zistené, že zo všetkých opýtaných je 68 % zamestnaných. Z opýtaných zamestnaných respondentov 29 % pracuje v obci. Ako dôvod zamestnania sa v mieste bydliska uviedlo 37 % zamestnaných respondentov finančné dôvody a 15 % nedostatok pracovných príležitostí a rovnako 15 % respondentov uviedlo zaujímavú prácu. Za najväčší dôvod nevyužitia pracovných príležitostí mimo miesta bydliska považuje väčšina zamestnaných opýtaných respondentov (41 %) nevýhodnú vzdialenosť a dopravné možnosti a nedostatok pracovných príležitostí vyjadrilo 17 % opýtaných zamestnaných respondentov. O zmene práce uvažuje do budúcnosti iba 13 % zamestnaných respondentov. V sledovaní spokojnosti s pracovnými možnosťami v obci vyjadrovali respondenti ani spokojnosť ani nespokojnosť, pričom u mužov to bolo 59 % a u 54 %.

Obyvatelia obce majú záujem aj o vznik nových pracovných miest v obci (graf 19).

Graf 19 - Odvetvia s najžiadanejšími novými pracovnými miestami v obci Hul

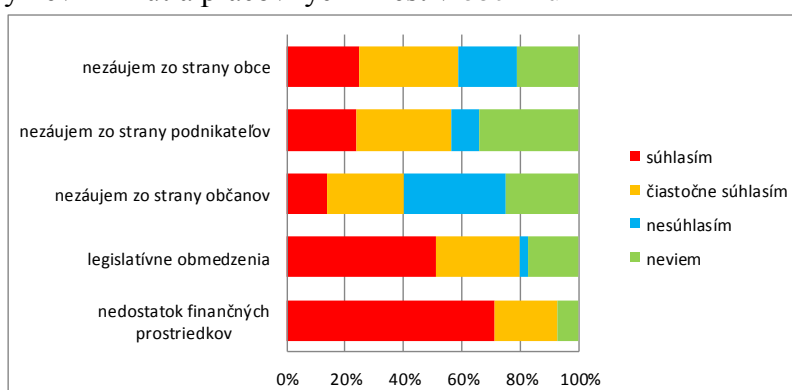

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, spracované autormi

Medzi odvetvia s najpotrebnejším vznikom nových pracovných miest zaradili respondenti obchod a služby (30 %), cestovný ruch a agroturistiku (19 %) a priemysel (17 %). Za najmenej atraktívne je obyvateľmi považované lesné hospodárstvo.

Pre lepšiu orientáciu respondentov bolo vybraných 5 dôvodov absencie pracovných miest v obci. Za hlavný dôvod nevzniku pracovných príležitostí považuje väčšina opýtaných (71 %) nedostatok finančných prostriedkov. Z ďalších dôvodov vystupujú do popredia legislatívne obmedzenia, pričom s daným dôvodom súhlasí 51 % respondentov a čiastočne súhlasí 29 % respondentov. Nezáujem zo strany obce vníma 25 % opýtaných a čiastočne vníma 34 % opýtaných. Ako ďalší dôvod pre nevytvorenie nových pracovných príležitostí uvádzali respondenti nezáujem zo strany podnikateľov, ku ktorému sa prikláňa až 30 % opýtaných avšak zároveň 43 % s daným tvrdením nesúhlasí. Nezáujem zo strany občanov odmietlo 44 % opýtaných ale aj potvrdilo 18 % opýtaných (graf 20).

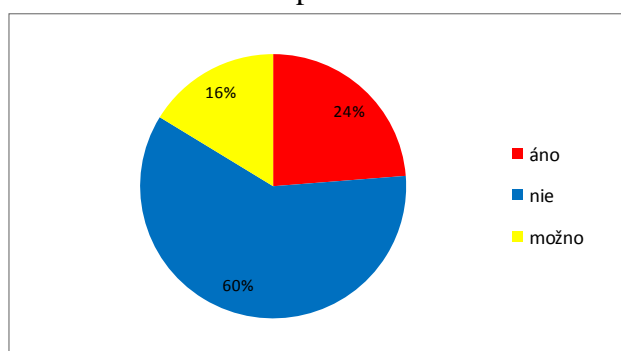
Graf 20 - Príčiny nevzniknutia pracovných miest v obci Hul

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2014, spracované autormi

Ako vidieť z grafu 21 až 60 % respondentov nemá záujem podnikat'. Naopak iba 24 % opýtaných by malo záujem o podnikanie pri získaní kapitálu a zlepšení dotácií. Za najlepšiu oblasť pre podnikanie považuje záujemcovia o podnikanie oblasť cestovného ruchu a služieb.

Graf 21 - Záujem respondentov v obci Hul o podnikanie

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Hul 2015, spracované autormi

V rámci perspektív rozvoja mikroregiónu sa stotožňuje obyvateľstvo najmä s podporou turistiky (33 %), vybudovaním cyklotrás (26 % respondentov) a vybudovaním rekreačných zariadení (23 %). Za prvú a dominantnú aktivitu z hľadiska rozvoja mikroregiónu s ohľadom na trvalo udržateľný rozvoj považuje 51 % respondentov rozvoj infraštruktúry a 22 % dobudovanie cyklotrás. V hodnotení najatraktívnejších miest v mikroregióne dominuje z pohľadu respondentov Podhájska (99 % opýtaných) a rovnako aj

za najobľúbenejšie miesto v mikroregióne považujú respondenti Podhájsku (92 % opýtaných).

V súvislosti s projektom tvorby PHSR obce bol zaujímavý a prínosný aj **prieskum podnikateľského prostredia**, ktorý predstavuje pre ďalší rozvoj územia nezastupiteľný zdroj informácií. Inovatívnosť a investičná ochota podnikateľského prostredia sú totiž kľúčovými faktormi ekonomického rozvoja. Tieto faktory, okrem globálnych makroekonomických ukazovateľov, či legislatívnych podmienok, do značnej miery závisia od spolupráce súkromného sektora s miestnou samosprávou a intenzity vzájomných vzťahov. Z tohto dôvodu bolo žiaduce poznanie názorov a potrieb miestnych podnikateľských subjektov a analýza situácie súkromného sektora. Prostredníctvom dotazníka adresovaného miestnym podnikateľom, tak boli získané informácie o názoroch a potrebách tých, ktorí investujú a vytvárajú pracovné príležitosti pre obyvateľov.

1.3 EX-POST HODNOTENIE PHSR OBCE HUL 2007-2013

Predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hul na roky 2007-2013 sa sústreďoval na štyri základné ciele:

- podpora rozvoja cestovného ruchu,
- skvalitnenie podmienok života v obci predovšetkým dobudovaním infraštruktúry (sociálnej, technickej a environmentálnej),
- rozvoj podnikateľských aktivít, posilnenie ekonomiky obce,
- ochrana životného prostredia.

V oblasti cestovného ruchu bola naplánovaná rekonštrukcia kaštieľa, zriadenie miestneho múzea, výstavba penziónu či výstavba turistických chodníkov a cyklotrás. Zrealizované boli však čiastočne iba aktivity týkajúce sa rozvoja cykloturistiky v podobe navrhnutia a vyznačenia cyklotrás. Výraznejšie aktivity boli zrealizované v oblasti skvalitňovania infraštruktúry, kde bola zrekonštruovaná základná a materská škola, vybudované boli bytové domy a multifunkčné ihrisko, revitalizovaná bola centrálna časť obce. Oblasti rozvoja podnikateľských aktivít ako aj ochrana prírody neboli vzhľadom na finančné možnosti realizované a z časti sa teda premietajú do nového programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (tab. 34).

Tab. 34 - Zrealizované projekty v obci Hul v r. 2007-2013

Názov investície - projektu	Obdobie realizácie	Objem finančných prostriedkov v €	Finančné prostriedky podľa zdrojov financovania (v EUR)			
			Štátny rozpočet	Obec	EÚ	Súkromné zdroje
Rekonštrukcia ZŠ s MŠ Hul	2008-2011	ZŠ 254734,75 MŠ 153879,77	38892,70	37134,49	330587,33	
Multifunkčné ihrisko	2010	86447,92	39832,70	46615,22		
Bytové domy 6x9bj	2009-2010	824658,45	165736,94 (MF) 497278,10 (ŠFRB)	161643,41		
Bytové domy 2x7bj	2010-2012	788337,33	17508,00 (MF) 521193,90 (ŠFRB)	91318,33		
Kamerový systém	2012-2013	7560,00	6000,00	1560,00		
Námestie s parkom - koleso	2009-2012	569305,96	48082,60	112373,32	408850,04	

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

1.4 SWOT ANALÝZA

Na základe štúdia územia bola následne vytvorená SWOT analýza, ktorá je považovaná na danej úrovni za jeden z najefektívnejších nástrojov plánovania, ktorý pomáha ujasniť situáciu a zhodnotiť potenciál územia. SWOT analýza (S - Strong points, W - Weak points, O - Opportunities, T - Threats) predstavuje jednoduchú, ale pritom výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody územia pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce a majú negatívny vplyv na rozvoj územia. Príležitosti tvoria možnosti a šance pre rozvoj územia a plynú prevažne z vonkajšieho prostredia.

Ohrozenia predstavujú riziká vonkajšieho prostredia a môžu negatívnym spôsobom ovplyvniť rozvoj územia.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> dobrá dopravná dostupnosť do okolitých miest, 	<ul style="list-style-type: none"> prirodzený, migračný a celkový úbytok obyvateľstva,
<ul style="list-style-type: none"> poloha na križovatke významných cestných komunikácií a na trase rýchlikovej železničnej trate, 	<ul style="list-style-type: none"> regresívny typ populácie,
<ul style="list-style-type: none"> kvalifikovaná pracovná sila, 	<ul style="list-style-type: none"> vysoký podiel odchádzajúcich za prácou mimo obec,
<ul style="list-style-type: none"> dominantné zastúpenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva v terciárnom sektore, 	<ul style="list-style-type: none"> malá ponuka pracovných príležitostí priamo v obci,
<ul style="list-style-type: none"> vhodné klimatické a pôdne podmienky pre tradičné poľnohospodárstvo, 	<ul style="list-style-type: none"> nízka kvalita miestnych komunikácií a chýbajúce chodníky pozdĺž cestných komunikácií,
<ul style="list-style-type: none"> aktivity samostatne hospodáriacich roľníkov, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok poskytovaných služieb,
<ul style="list-style-type: none"> tradičná vinárska výroba, 	<ul style="list-style-type: none"> absentujúca kanalizácia a ČOV,
<ul style="list-style-type: none"> rozvinutá drobná priemyselná výroba, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočná propagácia obce,
<ul style="list-style-type: none"> rozvinutá podnikateľská činnosť predovšetkým v oblasti služieb, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok ubytovacích a stravovacích zariadení,
<ul style="list-style-type: none"> záujem o podnikanie, 	<ul style="list-style-type: none"> vodná erózia poľnohospodárskej pôdy,
<ul style="list-style-type: none"> zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejného vodovodu, 	<ul style="list-style-type: none"> znečistenie povrchových a podzemných vôd,
<ul style="list-style-type: none"> vyhovujúce pokrytie plynárenskou infraštruktúrou, 	<ul style="list-style-type: none"> chýbajúce zdravotnícke služby (stomatológ),
<ul style="list-style-type: none"> dostupná zdravotnícka starostlivosť, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok kultúrnych zariadení a možností pre kultúrne vyžitie,
<ul style="list-style-type: none"> zabezpečené základné vzdelávanie priamo v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok rekreačných možností,
<ul style="list-style-type: none"> kultúrno-historické pamiatky (klasicistický kaštieľ z 19. stor. spolu s parkom, neobarokový rím. kat. kostol), 	
<ul style="list-style-type: none"> vhodné lokalizačné a realizačné podmienky pre rozvoj agroturistiky, 	
<ul style="list-style-type: none"> dostatočná informovanosť o stave životného prostredia, 	

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> vytváranie podmienok pre mladé rodiny a mladé obyvateľstvo, 	<ul style="list-style-type: none"> nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva - starnutie obyvateľstva,
<ul style="list-style-type: none"> odstraňovanie administratívnych bariér podnikania a zlepšovanie podnikateľského prostredia, 	<ul style="list-style-type: none"> nezáujem obyvateľstva o dianie v obci,
<ul style="list-style-type: none"> zvyšovanie kompetencií samosprávy, 	<ul style="list-style-type: none"> nezáujem mladého obyvateľstva o bývanie v obci,

Príležitosti	Ohrozenia
• rozvoj informačných technológií,	• nízka ponuka pracovných miest,
• vybudovanie kanalizácie,	• pokles občianskych iniciatív v oblasti kultúry,
• zlepšenie kvality miestnych komunikácií,	• pozastavenie rozvoja infraštruktúry,
• skvalitnenie existujúcich športových kapacít a rozšírenie ponuky služieb,	• nedostatok finančných zdrojov na rozvoj obce,
• využitie dopravnej dostupnosti obce,	• nízka podpora cestovného ruchu,
• rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky,	• dehonestácia životného prostredia,
• vybudovanie objektu sociálnej starostlivosti pre starších občanov,	• neriešenie environmentálnych problémov,
• vytvorenie nových služieb,	• nevhodné využívanie verejných vecí a priestorov,
• organizácia kultúrno-športových podujatí,	• nezáujem obyvateľstva o podnikanie,
• rekonštrukcia kaštieľa, pivnice,	• ohrozenie reprodukcie pracovnej sily,
• zriadenie miestneho múzea,	
• podpora miestneho vinárstva,	
• dobudovanie cykloturistických trás,	
• vybudovanie oddychových lokalít,	
• záujem obyvateľstva o podnikanie najmä v oblasti cestovného ruchu a službách,	
• revitalizácia verejných a vodných plôch,	
• zlepšenie stavu životného prostredia,	

1.5 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

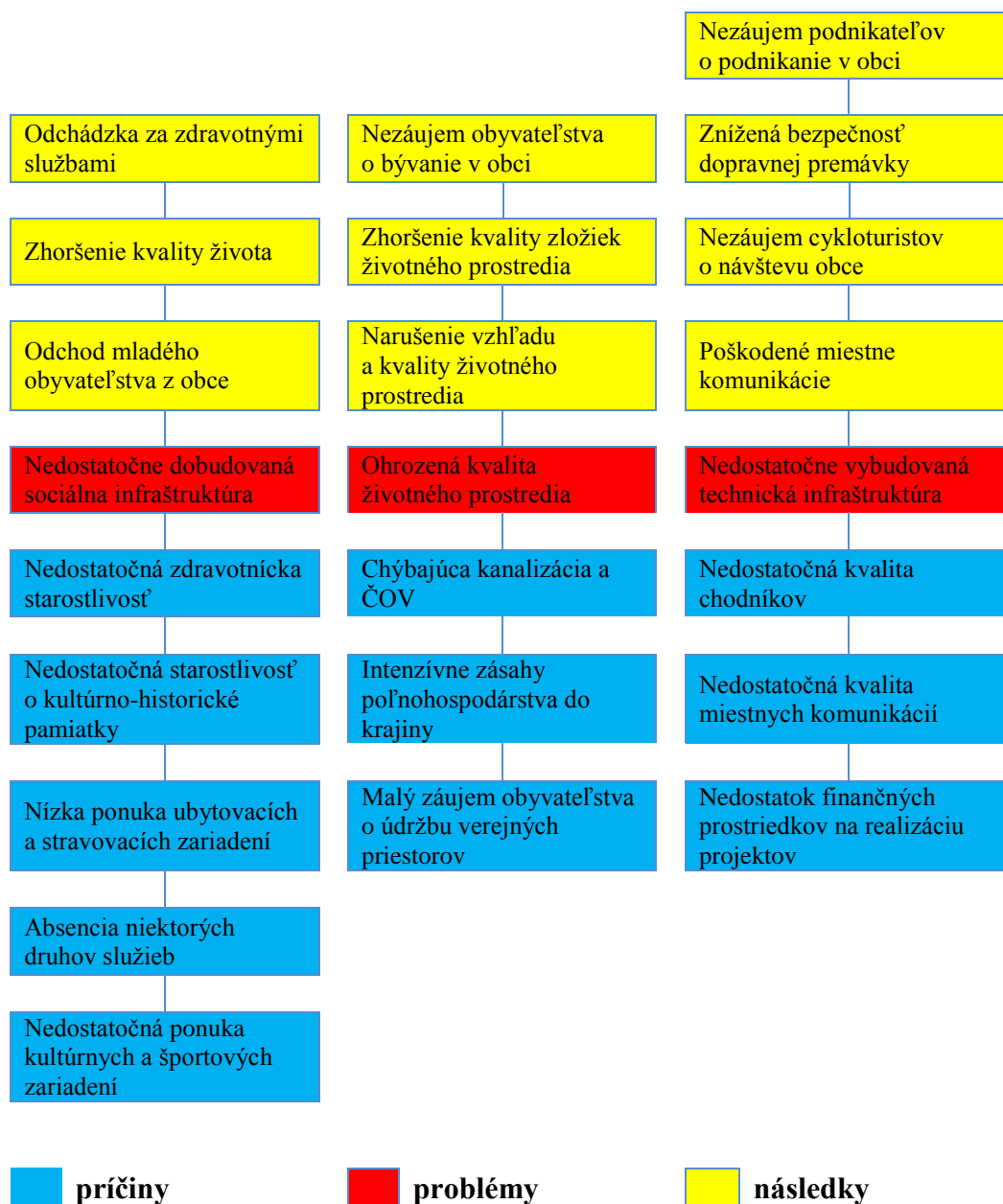
Na základe predchádzajúcej SWOT analýzy je možné poukázať na to, že v rámci obce sa vyskytujú viaceré problémy, ktoré je potrebné v budúcnosti riešiť. Jednotlivé problémy však vykazujú rozličnú mieru vážnosti a priority v riešení. Na stanovenie kľúčových problémov, ktoré existujú v obci, je použitá metóda „stromu problémov“. Pri použití tejto metódy sa vytvorí schéma pripomínajúca zloženie stromu, ktorý sa skladá z príčin (korene stromu), problémov (kmeň stromu) a následkov (koruna stromu). Strom problémov sa následne použije v strategickej časti, pri formulovaní strategického plánu so zámerom efektívneho riešenia príčin problémov, aby sa v budúcnosti nemuseli riešiť následky problémov.

Za prioritné boli v obci stanovené tri problémy – nedostatočne dobudovaná sociálna infraštruktúra, nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra, ohrozená kvalita životného prostredia.

Nedostatočne dobudovaná a rozvinutá sociálna infraštruktúra súvisí najmä s možnosťami skvalitnenia športových zariadení či rekonštrukcie kultúrnych zariadení nielen pre miestne obyvateľstvo ale aj pre návštevníkov regiónu. V prípade intenzívnejšieho rozvoja cestovného ruchu je to aj absencia ubytovacích a stravovacích zariadení. Neriešenie súčasnej situácie sa môže v budúcnosti negatívne odraziť na kvalite života obyvateľstva a celkovom záujme o bývanie v obci. Rovnako hrozí aj strata záujmu zo strany návštevníkov mikroregiónu ako potenciálnych účastníkov cestovného ruchu. Nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra sa týka nedostatočnej kvality miestnych komunikácií a chodníkov, ktorých charakter výrazne ovplyvňuje dopravnú bezpečnosť v obci. Následkom neriešenia

tohto problému hrozí v obci zníženie bezpečnosti cestnej premávky a poškodenie miestnych komunikácií. Ohrozená kvalita životného prostredia súvisí predovšetkým s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou ale aj s absenciou environmentálnej infraštruktúry v podobe kanalizácie a čističky odpadových vôd. Neriešenie situácie sa môže v budúcnosti odraziť na zhoršení kvality jednotlivých zložiek životného prostredia, najmä však vody a pôdy.

Strom problémov obce Hul

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť dokumentu obsahuje víziu strategického rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, určuje globálne a špecifické ciele rozvoja obce prostredníctvom jednotlivých opatrení a príslušných projektov a aktivít s rešpektovaním princípov regionálnej politiky a s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

2.1 VÍZIA OBCE

Obec Hul je úspešná a príťažlivá obec nielen pre svojich obyvateľov ale aj pre návštevníkov v podobe upravenej, čistej a zaujímavej lokality pre bývanie a trávenie voľného času. Je to obec s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitným životným prostredím umožňujúcim rozvoj cestovného ruchu v zmysle zásad udržateľného rozvoja, obec s konkurencieschopnou ekonomikou a profesionálnou správou.

Na dosiahnutie vízie bude obec Hul podporovať:

- rozvoj a skvalitnenie potrebnej infraštruktúry,
- rozvoj cestovného ruchu,
- zvyšovanie kvality života obyvateľov,
- vytváranie bezpečného a stabilného prostredia,
- zachovanie zdravého životného prostredia v zmysle zásad udržateľného rozvoja,
- profesionalizáciu svojej správy a intenzívnejšiu spoluprácu s miestnym obyvateľstvom.

2.2 PRIORITNÉ OBLASTI, GLOBÁLNE A ŠPECIFICKÉ CIELE ROZVOJA OBCE

Uskutočniteľnosť strategických cieľov obce, ktoré sú bližšie špecifikované prostredníctvom prioritných oblastí, globálnych a špecifických cieľov, ako aj príslušných opatrení, vychádzajúcich z miestnych podmienok, závisia od troch faktorov:

- do akej miery bude obec schopná využívať vlastné zdroje ako aj možnosti vonkajších zdrojov,
- od udržateľnosti navrhovaných a uskutočnených opatrení,
- od stupňa ich podpory získaných od všetkých záujmových skupín v obci.

V zmysle predchádzajúcich analýz ako aj názorov anketovaných obyvateľov a podnikateľov bolo naformulovaných päť dlhodobých globálnych cieľov rozvoja obce, ktoré detailnejšie charakterizujú špecifické ciele a jednotlivé opatrenia (tab. 35).

Tab. 35 - Hierarchia strategických cieľov obce Hul

Vízia						
„Obec Hul je úspešná a príťažlivá obec nielen pre svojich obyvateľov ale aj pre návštevníkov v podobe upravenej, čistej a zaujímavej lokality pre bývanie a trávenie voľného času. Je to obec s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitným životným prostredím umožňujúcim rozvoj cestovného ruchu v zmysle zásad udržateľného rozvoja, obec s konkurencieschopnou ekonomikou a profesionálnou správou.“						
Globálne ciele						
1. Prioritná oblasť - Hospodárska				2. Prioritná oblasť - Sociálna		3. Prioritná oblasť - Environmentálna
1. Konkurencieschopné hospodárstvo a atraktívna obec pre podnikanie			2. Kvalitná technická infraštruktúra	3. Podpora rozvoja ľudských zdrojov	4. Kvalitná sociálna infraštruktúra	5. Kvalitné životné prostredie
Špecifické ciele						
1.1 Podpora tradičných remesiel a výroby		1.2 Posilnenie malého a stredného podnikania	1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	2. 1 Bezpečná doprava v obci	2.2 Budovanie cyklistickej infraštruktúry	2.3 Rekonštrukcia technickej infraštruktúry
3.1 Podpora tvorby pracovných miest		4.1 Rekonštrukcia a dobudovanie sociálnej infraštruktúry			5.1 Rozvoj environmentálnej infraštruktúry	

Zdroj: spracované autormi, 2015

Globálny cieľ 1 – Konkurencieschopné hospodárstvo a atraktívna obec pre podnikanie

Zameranie daného cieľa súvisí s posilnením ekonomiky obce zvýšením konkurencieschopnosti existujúcich podnikov ako aj v podpore ďalšej podnikateľskej činnosti. V súlade s vyššími dokumentmi regionálneho rozvoja je dôraz kladený najmä na lepšie využívanie existujúcich faktorov ekonomického rastu a tvorbu nových poznatkov založených na trvalo udržateľnom ekonomickom raste územia. Preferovaná je podpora malého a stredného podnikania vo všetkých sférach ekonomických činností s dôrazom na tradičné vidiecke aktivity. Zaujímavou na tradíciách postavenou je podpora tradičnej výroby a remesiel s cieľom zachovania kvality a kultúry vidieckeho života. Úspešnou oblasťou hospodárstva obce sa môže stať aj rozvinutý cestovný ruch sústredený na vidiecky turizmus a agroturistiku. V obci je cieľ bližšie zameraný na rozvoj podnikateľských aktivít a posilnenie ekonomiky obce prostredníctvom troch špecifických cieľov:

- podpora tradičných remesiel a výroby,
- posilnenie malého a stredného podnikania,
- podpora rozvoja cestovného ruchu.

Globálny cieľ 2 – Kvalitná technická infraštruktúra

Kvalitná technická infraštruktúra je v obci nevyhnutnou podmienkou pre fungujúce hospodárstvo a dostatočnú kvalitu života obyvateľstva. Preto je veľmi dôležité podporovať opatrenia vedúce k zabezpečeniu kvalitnej a funkčnej technickej infraštruktúry najmä zlepšením dopravnej dostupnosti ako aj skvalitnením miestnych komunikácií, chodníkov a dopravných priestorov, ktoré sa tak stanú prínosom pre ekonomický rozvoj obce. Podstatná je podpora dobudovania cykloturistických trás, ktoré sú zaujímavé nielen pre miestne obyvateľstvo ale aj pre návštevníkov obce či mikoregiónu Termál. V rámci globálneho cieľa sú navrhované špecifické ciele, ktoré sú zamerané na dobudovanie a skvalitnenie technickej infraštruktúry:

- bezpečná doprava v obci,

- budovanie cyklistickej infraštruktúry,
- rekonštrukcia technickej infraštruktúry.

Globálny cieľ 3 – Podpora rozvoja ľudských zdrojov

Zámerom strategického cieľa je v najširšej miere podpora a posilnenie ľudských zdrojov. Naplnenie cieľa je možné napríklad prostredníctvom zlepšenia demografického základu obce, ktoré je možné dosiahnuť zvýhodnením a podporou mladého obyvateľstva. Podstatné môže byť aj zvýšenie sociálnej starostlivosti o vybrané skupiny obyvateľstva, ktoré by umožnili zlepšenie kvality života občanov. Ďalšími možnosťami je vytváranie nových pracovných miest pre domácich obyvateľov a zvlášť pre mladých obyvateľov nastupujúcich do pracovného pomeru. Možnosťou je aj podpora rozvoja rôznych typov vzdelávania obyvateľstva s dôrazom na zvýšenie adaptability pracovnej sily. V rámci cieľa je stanovený špecifický cieľ:

- podpora tvorby pracovných miest.

Globálny cieľ 4 – Kvalitná sociálna infraštruktúra

Kvalita sociálnej infraštruktúry je vo vidieckych sídlach všeobecne považovaná za jeden z najvýznamnejších faktorov pre udržanie obyvateľstva na vidieku. Preto je veľmi dôležité podporovať opatrenia vedúce k zabezpečeniu základných sociálnych služieb, sociálnej infraštruktúry, ako i opatrenia vedúce k obnove a ochrane vidieckej architektúry a krajinného rázu. Obsahovo sa cieľ zameriava na zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry prostredníctvom napr. rekonštrukcie objektov, zvýšenia ich štandardu a obnovou ich zariadení. Stanovený je špecifický cieľ, vedúci ku skvalitneniu sociálnej infraštruktúry:

- rekonštrukcia a dobudovanie sociálnej infraštruktúry.

Globálny cieľ 5 – Kvalitné životné prostredie

Dlhodobé narušovanie prírodných zdrojov, znečisťovanie jednotlivých zložiek životného prostredia, nedomyslené zásahy do krajiny, nedostatočná infraštruktúra a iné javy sa podieľajú na kvalite životného prostredia, pričom môžu spôsobovať nie len jeho zhoršený stav ale negatívne ovplyvňujú aj ľudské zdravie a ekonomiku obce. Medzi najväčšie nedostatky patrí v obci absentujúca environmentálna infraštruktúra v podobe kanalizácie a ČOV.

Zámerom stanoveného cieľa je celkové skvalitnenie životného prostredia, jeho ochrana, zachovanie prírodného dedičstva a ochrana biodiverzity v rámci princípov trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom dvoch navrhovaných špecifických cieľov:

- rozvoj environmentálnej infraštruktúry,
- budovanie prvkov zelenej infraštruktúry.

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť dokumentu obsahuje predovšetkým zoznam opatrení a aktivít, ktoré slúžia na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Poskytuje odpoveď na otázku, ako obec zabezpečí realizáciu svojej vízie a strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike.

3.1 AKČNÝ PLÁN OPATRENÍ A PROJEKTOV OBCE NA ROKY 2014- 2020

Zmyslom a aj výsledkom úspešného strategického plánovania regionálneho rozvoja obce je realizácia akčného plánu projektov (tab. 36). Ide o plán, ktorý definuje jednotlivé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jeho momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Akčný plán na roky 2014- 2020 obsahuje zoznam najdôležitejších opatrení na príslušné obdobie a ich bližšiu špecifikáciu prostredníctvom projektov.

Tab. 36 - Akčný plán opatrení a projektov obce Hul na roky 2014 – 2020

Opatrenie	Projekt	Prioritná oblasť
1.1.1 Podpora tradičnej výroby a remesiel	1.1.1.1 Obnova tradičných remesiel a výroby	Hospodárska - podnikateľské aktivity
1.1.2 Podpora a zvýhodňovanie miestnych podnikateľských aktivít vo všetkých sférach ekonomických činností	1.1.2.1 Podpora miestnych podnikateľských aktivít	Hospodárska - podnikateľské aktivity
1.1.3 Podpora podnikania v oblasti cestovného ruchu	1.1.3.1 Podpora rozvoja vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky	Hospodárska - podnikateľské aktivity
2.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov	2.1.1.1 Rozšírenie miestnej komunikácie a príľahých chodníkov ul. J. Holčeka	Hospodárska - technická infraštruktúra
	2.1.1.2 Výstavba chodníka Cintorín - Železničná stanica	Hospodárska - technická infraštruktúra
2.2.1 Podpora cyklistickej dopravy	2.2.1.1 Dobudovanie cyklistických trás	Hospodárska - technická infraštruktúra
2.3.1 Rekonštrukcia technickej infraštruktúry	2.3.1.1 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Hospodárska - technická infraštruktúra
	2.3.1.2 Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia	Hospodárska - technická infraštruktúra
	2.3.1.3 Výmena vodovodného potrubia na ul. J. Holčeka	Hospodárska - technická infraštruktúra
3.1.1 Zlepšenie podpory tvorby pracovných miest	3.1.1.1 Podpora tvorby nových pracovných miest	Sociálna - ľudské zdroje
4.1.1 Rozvoj stravovacích možností	4.1.1.1 Obnova prevádzky kuchyne	Sociálna - sociálna infraštruktúra
4.1.2 Rekonštrukcia a rozvoj kultúrnych zariadení	4.1.2.1 Rekonštrukcia a modernizácia kotolne a ústredného kúrenia viacúčelovej budovy	Sociálna - sociálna infraštruktúra
	4.1.2.2 Výmena okien viacúčelovej budovy	Sociálna - sociálna infraštruktúra
	4.1.2.3 Rekonštrukcia kaštieľa	Sociálna - sociálna infraštruktúra
4.1.3 Dobudovanie športových zariadení	4.1.3.1 Oplotenie areálu ihriska OFK Hul	Sociálna - sociálna infraštruktúra

Opatrenie	Projekt	Prioritná oblasť
5.1.1 Rozvoj a dobudovanie environmentálnej infraštruktúry	5.1.1.1 Vybudovanie kanalizácie	Environmentálna - environmentálna infraštruktúra
	5.1.1.2 Vybudovanie zberného dvora	Environmentálna - environmentálna infraštruktúra
5.2.1 Úprava verejnej zelene	5.2.1.1 Úprava parkových priestorov a verejnej zelene	Environmentálna - verejná zeleň

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015, *spracované autormi*

3.2 SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOSAHOV

Podstatnou zložkou programovej časti je aj súbor ukazovateľov navrhovaných opatrení a projektov (tab. 37, 38, 39). Ukazovatele sú v základe rozdelené do troch skupín - výstupy, výsledky a vplyvy. Ukazovatele výstupov zahŕňajú práce, tovary a služby, ktoré budú financované počas realizácie aktivít projektu. Vyjadrené sú z finančného a vecného hľadiska. Ukazovatele výsledku predstavujú bezprostredný efekt realizácie aktivít projektu, ktorý slúži cieľovej skupine alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine. Ukazovatele dopadov vyjadrujú dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Tab. 37 - Zoznam ukazovateľov projektov obce Hul na roky 2014- 2020 v hospodárskej oblasti

Typ ukazovateľ'a	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východis- ková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2015	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Hospodárska							
Projekt 2.1.1.1 Rozšírenie miestnej komunikácie a príľahlých chodníkov ul. J. Holčeka							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	50 000	50 000
	Výsledok	Rozšírené miestne komunikácie a príľahlé chodníky	OcÚ	km m	0	...	...
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	1
Projekt 2.1.1.2 Výstavba chodníka cintorín - železničná stanica							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	12 000	12 000
	Výsledok	Vybudovaný chodník	OcÚ	m	0	... m	... m
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	1
Projekt 2.3.1.1 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	7 000	7 000
	Výsledok	Zrekonštruovaný miestny rozhlas	OcÚ	počet	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	1

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2015	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Hospodárska							
Projekt 2.3.1.2 Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	50 000	50 000
	Výsledok	Zrekonštruované a zmodernizované verejné osvetlenie	OcÚ	počet	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	1
Projekt 2.3.1.3 Výmena vodovodného potrubia na ul. J. Holčeka							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0		
	Výsledok	Vymenené vodovodné potrubie	OcÚ	km	0	...	...
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúr	OcÚ	počet	0	1	1

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015, *spracované autormi*

Tab. 38 - Zoznam ukazovateľov projektov a aktivít obce Hul na roky 2015 - 2020 v sociálnej oblasti

Typ ukazovateľ'a	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východis- ková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2015	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Sociálna							
Projekt 4.1.1.1 Obnova prevádzky kuchyne							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	3 000	3 000
	Výsledok	Obnovená prevádzka kuchyne	OcÚ	1	0	1	...
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	OcÚ	1	0	1	1
Projekt 4.1.2.1 Rekonštrukcia a modernizácia kotolne a ústredného kúrenia viacúčelovej budovy							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	23 000	23 000
	Výsledok	Zrekonštruovaná a zmodernizovaná kotolňa a ústredné kúrenie	OcÚ	počet	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	1
Projekt 4.1.2.2 Výmena okien viacúčelovej budovy							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	30 000	30 000
	Výsledok	Vymenené okná	OcÚ	počet	0	...	...
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	1

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2015	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Sociálna							
Projekt 4.1.2.3 Rekonštrukcia kaštieľa							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	38 836	38 836
	Výsledok	Zrekonštruovaný kaštieľ	OcÚ	1	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	OcÚ	1	0	1	1
Projekt 4.1.3.1 Oplotenie areálu ihriska OFK Hul							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	4 000	4 000
	Výsledok	Oplotený areál ihriska	OcÚ	m	0	...	...
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	OcÚ	1	0	1	1

Zdroj: Obecný úrad Hul 2015, *spracované autormi*

Tab. 39 - Zoznam ukazovateľov projektov a aktivít obce Hul na roky 2015 - 2020 v environmentálnej oblasti

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2015	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Environmentálna							
Projekt 5.1.1.2 Vybudovanie zberného dvora							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	31 680	31 680
	Výsledok	Vybudovaný zberný dvor	OcÚ	počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizované projekty environmentálnej infraštruktúry	ŠÚ	počet	0	0	1

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015, *spracované autormi*

3.3 SÚHRNNÝ PREHĽAD PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV OBCE HUL NA ROKY 2014-2020

Vytýčené ciele budú v stratégii rozvoja obce realizované prostredníctvom projektov a preto je nutné stanoviť si konkrétne aktivity, ktoré napomôžu ich realizácii. Súhrnný prehľad projektov obce Hul na roky 2014-2020 (tab. 40) tak obsahuje oproti akčnému plánu opatrení a projektov už iba priority obcou naplánované projekty.

Tab. 40 - Súhrnný prehľad projektov obce Hul na roky 2014-2020

Názov projektu	Garant	predpokladaný rok realizácie	predpokladané náklady	Štruktúra predpokladaných zdrojov financovania (v EUR)				
				EU	ŠR	VÚC	obec	súkromné
Rozšírenie miestnej komunikácie a príslušenstvá chodníky ul. J. Holčeka	Obec Hul	2017-2018	50 000	45 000			5 000	
Výstavba chodníka cintorín - železničná stanica	Obec Hul	2015	12 000				12 000	
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Obec Hul	2015	7 000			3 100	3 900	
Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia	Obec Hul	2015	50 000	45 000			5 000	
Výmena vodovodného potrubia na ul. J. Holčeka	ZsVS	2016	ZsVS					
Obnova prevádzky kuchyne	Obec Hul	2015	3 000				3 000	
Rekonštrukcia a modernizácia kotolne a ústredného kúrenia viacúčelovej budovy	Obec Hul	2015-2016	30 000				30 000	
Výmena okien viacúčelovej budovy	Obec Hul	2015	30 000		13 500		16 500	
Rekonštrukcia kaštieľa	Obec Hul	2015-2016	38 836		36 894		1 942	
Oplotenie areálu ihriska OFK Hul	Obec Hul	2015-2016	4 000				4 000	
Zberný dvor	Obec Hul	2016-2018	31 680	26 928	3 168		1 584	

Zdroj: Obecný úrad Hul, 2015

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Proces plánovania však vyžaduje aj potrebu priebežného vyhodnocovania procesu realizácie aktivít, resp. jeho monitorovanie. Monitorovanie je nevyhnutné, pretože zaisťuje vykonanie akcií a udržanie úsilia na dosiahnutie cieľov tým, že uskutočňuje opatrenia na prispôsobenie sa prípadným zmenám v dostupných alebo požadovaných zdrojoch, prípadne zmenám prostredia ako takého. Akčný plán opatrení rozvoja obce je preto potrebné každoročne aktualizovať.

Definovanie konkrétnych projektov je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii. V ďalšej fáze je potrebné vytvoriť organizačné štruktúry, ktoré budú zabezpečovať realizáciu cieľov. Preto treba zriadiť pracovnú skupinu pre implementáciu a delegovať na ňu túto úlohu. Pracovná skupina by mala vyvíjať činnosť v úzkej väzbe na obecné zastupiteľstvo a na jeho odborné komisie. Podstatou jej činnosti bude podnikat' kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Vzhľadom k skutočnosti, že garantom väčšiny projektov je obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy s poslancami a pracovnou skupinou.

Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu. Jej náplňou bude sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Na základe zistených skutočností je potrebné uskutočniť revíziu aktuálnosti strategických cieľov, čo môže viesť k ich prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj zásobník projektov - úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny:

- starosta obce,
- odborné komisie pri OZ,
- podnikateľské subjekty,
- zainteresovaní obyvatelia (ktorí deklarovali záujem participovať v skupine),
- predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov.

Odporúča sa tiež pre každý kalendárny rok, vo väzbe na zasadnutie pracovnej skupiny, pripraviť na báze akčných plánov aj operatívne plány, ktoré by podrobne definovali úlohy a kroky pri realizácii jednotlivých projektov v danom roku. To je obzvlášť vhodné v prípade viacročných projektov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

5 FINANČNÁ ČASŤ

Realizáciu opatrení a aktivít predstavujú finančne náročné projekty (tab. 40), preto je dôležité identifikovať finančné zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v PHSR obce Hul, budú v pochádzať z týchto zdrojov:

1. verejné zdroje - rozpočet obce,
2. ostatné verejné zdroje,
3. súkromné zdroje,
4. Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF).

Verejné zdroje – rozpočet obce

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania jej aktivít. Keďže výška voľných finančných prostriedkov obce je limitovaná, je preto vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na:

- zabezpečenie prípravy projektov – projektová dokumentácia a príprava žiadostí na čerpanie eurofondov,
- spolufinancovanie projektov – spoluúčasť obce je minimálne 5 %,
- financovanie bežných aktivít – neinvestičné aktivity v oblasti služieb občanom a spoločenského života v nej.

Z analýzy rozpočtovej situácie obce vyplýva, že jej finančné zdroje neumožňujú uhrádzať plánované investície a preto bude dôležité získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov. Je potrebné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty bude možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy (rozložené na dlhšie časové úseky) z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

Ostatné verejné zdroje

Mestá a obce majú obmedzené možnosti získavania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Nenávratný finančný príspevok pre investičné projekty – výstavba obecných nájomných bytov je možné získať z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja a to do výšky 30 % celkových nákladov. Na prefinancovanie ostatných nákladov je možné získať od ŠFRB úver s úročením 1 % a s dobou splatnosti 30 rokov. Dôležitú úlohu pri realizácii environmentálnej infraštruktúry plní Environmentálny fond.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor primárne hľadá zisk. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je zatiaľ zriedkavé. Rovnako ako v zahraničí, častejšie je realizované investovanie na báze Joint Ventures – t.j. vytvárajú sa podniky so spoločným kapitálovým vkladom verejného subjektu (miestnej samosprávy) a súkromnej spoločnosti.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť najmä na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF)

Po vstupe SR do Európskej únie sa otvorili ďalšie možnosti získania finančných prostriedkov. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Aby SR mohla v čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, bola vypracovaná Partnerská dohoda SR 2014 – 2020, pričom čerpanie finančných zdrojov sa v aktuálnom programovom období bude realizovať prostredníctvom nasledovných programov:

1. Operačný program Integrovaná infraštruktúra,
2. Operačný program Ľudské zdroje,
3. Operačný program Integrovaný regionálny operačný program,
4. Operačný program Kvalita životného prostredia,
5. Operačný program Výskum a inovácie,
6. Operačný program Efektívna verejná správa,
7. Technická pomoc,
8. Program rozvoja vidieka,
9. Rybné hospodárstvo.

Nové programovacie obdobie pre roky 2014 - 2020 prináša zmeny v celkovej alokácii finančných prostriedkov, ako aj zmeny prioritných smerov podpory. Preto bude na základe operačných programov nového programovacieho obdobia nutné overiť a následne aktualizovať možnosti financovania projektov obsiahnutých v tomto dokumente.

6 ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - republikovej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, resp. jeho novela zákon č. 309/2014 Z.z. Podľa tohto zákona majú mať obce (združenia obcí, mikroregióny) schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentom vyššej hierarchickej úrovne.

Príprava PHSR je pomerne zložitá cesta, ktorá si vyžaduje určitú vopred stanovenú postupnosť krokov, ktoré na seba logicky nadväzujú. Cieľom programu PHSR nie je vyriešiť všetky problémy, ktoré sa v obci vyskytujú, ale načrtnúť smer, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre ich riešenie. Cieľom je vytvoriť programový dokument pre podporu rozvoja obce Hul aktivizáciou a koordináciou všetkých ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov tak, aby bol maximálne využitý potenciál územia na dosiahnutie ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej prosperity celej obce pri akceptovaní princípov udržateľného rozvoja.

Spracovaný dokument PHSR predstavuje súčasný stav i perspektívy rozvoja obce, ktorá sa snaží zlepšiť životné podmienky svojich občanov i uspokojiť nároky návštevníkov.

Najväčšou devízou obce sú však jeho obyvatelia, ktorí z veľkej časti majú o život vo svojej obci záujem a na jej rozvoji sú ochotní participovať.

Hlavným cieľom PHSR obce je zlepšiť kvalitu života jeho občanov, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a presadzovať koncept udržateľného rozvoja obce.

Preto vyjadrujeme presvedčenie, že v spolupráci s vedením obce sa obyvateľom tohto územia v ich snahe zlepšiť si životné podmienky aj vďaka získavaniu finančných prostriedkov z verejných i neverejných zdrojov bude len dariť.

7 LITERATÚRA

1. Aktualizácia Národnej stratégie regionálneho rozvoja. 2014. <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=93254>
2. BEISS, 2015. <http://www.beiss.sk/>
3. Bohuš, P., Klinda, J. a kol. 2010a. Regióny environmentálnej kvality. Mierka 1 : 500 000. In : Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (III. aktualizované a rozšírené vydanie. Bohuš, P., Klinda, J. red.). Bratislava : MŽP SR, Košice : SAŽP. 2010. s. 101. ISBN 978-80-88503-00-1
4. Bohuš, P., Klinda, J. a kol. 2010b. Stupeň environmentálnej kvality územia. Mierka 1 : 500 000. In : Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (III. aktualizované a rozšírené vydanie. Bohuš, P., Klinda, J. red.). Bratislava : MŽP SR, Košice : SAŽP. 2010. s. 96. ISBN 978-80-88503-00-1
5. Čepelák, J. 1980. Živočíšne regióny. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 93.
6. Čurlík, J., Šály, R. 2002. Zrinitosť pôdy. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 110-111. ISBN 80-88833-27-2
7. Dubcová, A., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2003. Výskum vidieckej krajiny mikroregiónu Termál. In: Vidiek - šanca pre rozvoj IV. Súčasný problémy rozvoja vidieckeho priestoru. Nitra : SPU v Nitre, 2003, s. 74-79. ISBN 80-8069-269-6
8. Dubcová, D., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2007. PHSR združenia obcí Termál na roky 2007 – 2013. 2007, 94 s.
9. Dubcová, D., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2008. PHSR obce Hul. 2008, 47 s.
10. Encyklopédia Slovenska. 1980. Zväzok I.-VI. Encyklopedický ústav SAV – Veda Bratislava.
11. Futák, J. 1980. Fytogeografické členenie. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 88.
12. Heidema, E. a kol. 2007. Stratégia integrovaného rozvoja mikroregiónu Termál. VVMZ s.r.o., 2007, 41 s.
13. <http://datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx>
14. <http://mapserver.geology.sk/hydrogeol/>
15. <http://mapserver.geology.sk/hydrochem/>
16. <http://www.podnemapy.sk/bpej/viewer.htm?activelayer=2&layers=001>
17. <http://uzemia.enviroportal.sk/>
18. Interné materiály obce Hul, 2015.
19. Jurko, A. 1972. Druhotná vegetácia. In: Lukniš, M. a i. Slovensko 2: Príroda. Bratislava: Obzor, 1972, s. 574.
20. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011. <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=124582>.
21. Lapin, M. a i. 2002. Klimatické oblasti. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 95. ISBN 80-88833-27-2
22. Maglocký, Š., 2002. Potenciálna prirodzená vegetácia. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 114-115. ISBN 80-88833-27-2
23. Malík, P., Švasta, J. 2002. Hlavné hydrogeologické regióny. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 104. ISBN 80-88833-27-2

24. Mazúr, E., Lukniš, M. 1980. Geomorfologické jednotky. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 54-55
25. Michalko, J. a kol. 1986. Geobotanická mapa ČSSR. Textová a mapová časť. Bratislava : Veda. 163 s.
26. Oremusová, D. 2009. Geografické aspekty regionálneho rozvoja mikroregiónu Termál. Nitra : UKF, 2009. 146 s. ISBN 978-80-8094-559-6
27. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020. <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/>
28. Plesník, P. 2002. Fytogeograficko-vegetačné členenie. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 113 ISBN 80-88833-27-2
29. Priečhodská, Z., Harčár, J. 1988. Vysvetlivky ku geologickej mape SV časti Podunajskej nížiny. Mierka 1 : 50 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 114 s.
30. Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014-2020. <http://www.mpsr.sk/index.php?navID=1&navID2=1&sID=43&id>
31. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2008-2015. <http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=1666>
32. Regionálne štúdie nerastných surovín okresu Nové Zámky. 1996. Bratislava : Geologická služba MŽP SR. 180 s.
33. RegDat. 2015. <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>
34. Retrospektívny slovník obcí ČSSR 1850-1970. 1978. Praha : Federálny štatistický úrad, 1978. 94 s.
35. Ružička, M. a i. 1996. Biotopy Slovenska. Bratislava : Ústav krajinnej ekológie SAV, 1996. 192 s. ISBN 80-967527-3-1
36. Supuka, A. 2008. Územný plán obce Hul. Banská Bystrica : 2008. 76 s.
37. Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov Slovenska 2001 – definitívne výsledky. 2002. Štatistický úrad SR, Bratislava.
38. Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov Slovenska 2011 – definitívne výsledky. 2012. Bratislava : Štatistický úrad SR.
39. Stratégia rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2006 – 2013. 2006. Nitra : Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja.
40. Šály, R., Šurina, B. 2002. Pôdy. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 106-107. ISBN 80-88833-27-2
41. Šimo, E., Zaťko, M. 1980. Typ režimu odtoku. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 65.
42. Tarábek, K. 1980. Klimatickogeografické typy. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 64.
43. Tremboš, P., Minár, J. 2002. Morfologicko-morfometrické typy reliéfu. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 90-91. ISBN 80-88833-27-2
44. Vass, D., 1988. Vysvetlivky k mape Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Mierka 1 : 500 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 65 s.
45. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nové Zámky, 2015.
46. Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja. 1998. Bratislava : Krajský úrad Nitra – Aurex, s.r.o., 428 s.
47. Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja. 1995. Bratislava : AUREX, 1995. 234 s. <http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=177>

48. Vass, D. a kol. 1988. Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR, Bratislava : GUDŠ
49. Vass, D. a kol. 1988. Vysvetlivky k mape Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Mierka 1 : 500 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 65 s.
50. Zamkovský, J., red. 2004. PHSR – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Poniky : Centrum pre podporu miestneho aktivizmu. 16 s.
51. Zákon č. 309/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z.
52. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.
53. Záväzná časť územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja (2012). VZN č.2/2012, ktorým sa vyhlasuje "Záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja". <http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=177>